

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	10519 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	10519
Назва ОП	Українська мова і література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Паламар Світлана Павлівна, Поп Анна Вікторівна, Похилюк Олена Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.10.2024 р. – 25.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/81353>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/82131>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП має чітко означений регіональний контекст, що підтверджено: 1) співпрацею зі стейкхолдерами-роботодавцями, академічною спільнотою; 2) працевлаштуванням випускників у ЗЗСО Закарпатської області; 3) тематикою окремих модулів ОК 7, ОК9 та ВК Проблеми літературно-художньої антропоніміки, Міфологічно-містичний код літератури; 4) унікальними ВК («Українська проза Закарпаття ХХ століття», «Закарпатський діалект у шкільній освіті як носій етнокоду»; 5) проблематикою наукових досліджень здобувачів (пов'язана з літературою закарпатських письменників, фольклором Закарпаття, діалектними особливостями регіону й ін.). Імплементация досвіду, отриманого під час проходження стажувань викладачами та в процесі участі в міжнародних проєктах, конференціях в змістове наповнення освітніх компонентів і в організацію освітнього процесу в цілому. Створення сприятливих умов для наукової діяльності студентів, а саме: участь у конференціях, написання статей та тез. Науково-педагогічний склад, задіяний у викладанні освітніх компонентів ОП, є потужним і професійним. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і надають змогу забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. ДВНЗ «УжНУ» сприяє професійному розвитку викладачів через діяльність програм підвищення кваліфікації. ЗВО уклав Меморандум про співпрацю із Закарпатською обласною державною адміністрацією, який передбачає реалізацію профорієнтаційної складової. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення викладачів.

Недоліки

1. В ОП наявна застаріла термінологія. 2. На факультеті діє навчально-дослідницька лабораторія української літератури та фольклору Закарпаття, однак, за словами гаранта ОП, до її діяльності магістранти активно не долучаються. 3. Запропонована в РП рекомендована література певною мірою застаріла й вимагає впорядкування. 4. На місці РП ОК14 на вебсторінці факультету розміщено методичні рекомендації для написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра з сучасної української мови та методики викладання української мови і водночас нема жодної інформації щодо написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра з української літератури та методики її викладання, хоча в рубриці «Методичні посібники» розміщено комплексні матеріали з вимогами до кваліфікаційних робіт ЗдВО. 5. Положення про практику студентів ДВНЗ «УЖУ» (<http://surl.li/ljrsls>) містить застарілу термінологію, порушення норм українського правопису та не містить такого різновиду практики, як виробнича (педагогічна), а в ОП запропоновано тільки такі види практики. 6. Дозволений вибір лише 1 ВК із загальноуніверситетського каталогу на протизагу 5 із кафедральних звужує можливості ЗдВО обирати ВК, які відповідають їхнім інтересам. 7. У ЗВО на ОП відсутні практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. 8. Відсутність практики проходження ЗдВО закордонних стажувань. 9. На факультеті не відпрацьований механізм проведення заходів для популяризації академічної доброчесності. 10. На сайті Студентської ради відсутня інформація про діяльність студентського самоврядування. 11. План взаємодії зі стейкхолдерами ОП відсутній. 12. Інформація на сайті центру кар'єри застаріла (2016р.), актуальна інформація відсутня.

Рекомендації

1. Рекомендуємо гарантові, робочій групі ОП до початку 2025/2026 н.р. під час оновлення ОП проаналізувати її зміст й усунути застарілі терміни. 2. Рекомендуємо НПП до початку 2025/2026 н.р. ввести до тематики кваліфікаційних робіт ЗдВО теми, дотичні до наукової сфери діяльності лабораторії української літератури та фольклору Закарпаття. 3. Рекомендуємо також активізувати висвітлення інформації щодо діяльності лабораторії української літератури та фольклору Закарпаття на офіційній сторінці філологічного факультету з метою залучення до заходів, що ініціюються і організуються її керівником, більшої кількості ЗдВО. 4. Рекомендуємо НПП, які забезпечують викладання на ОП, до початку наступного семестру 2024-2025 н.р. переглянути, оновити та впорядкувати списки рекомендованих джерел в РП ОК. 5. Рекомендуємо гаранту ОП упродовж місяця упорядкувати розміщення матеріалів, що стосуються ОК14, на вебсторінці факультету. 6. Рекомендуємо гаранту ОП до початку 2025-2026 н.р. ініціювати внесення змін до Положення про практику студентів ДВНЗ «УЖУ». 7. Рекомендуємо гарантові, РГ урівноважити в ОП розподіл ВК із загальноуніверситетського та кафедральних каталогів, урізноманітнити форми ознайомлення ЗдВО зі змістом ВК з метою уникнення одноставності у їх виборі. 8. Рекомендуємо впродовж навчального року гаранту ОП та НПП більш активно проводити роз'яснювальну роботу серед ЗдВО щодо можливості реалізації їх академічної мобільності. 9. Рекомендуємо активізувати залучення здобувачів до зарубіжної наукової спільноти шляхом участі в програмах академічної мобільності. 10. Рекомендуємо на факультеті відпрацювати механізм проведення заходів для популяризації академічної доброчесності. 11. Пропонуємо більш активно залучати професіоналів-практиків та експертів з галузі в якості голів ЕК, а також до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових відносин, не обмежуватися віртуальним спілкуванням. 12. Рекомендуємо уактуалізувати інформацію на сайті студентської ради, студентського самоврядування, центру кар'єри. 13. Розробити та затвердити план взаємодії зі стейкхолдерами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти ПРН цієї ОП вибудовані на основі дескрипторів Національної рамки кваліфікацій та відповідають вимогам 7 кваліфікаційного рівня й узгоджені з Проектом стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта на другому (магістерському) рівні вищої освіти (<http://surl.li/awpreea>). Зокрема ОП уможливило: набуті спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань (віддзеркалено в РН1, РН3, РН4, РН6, РН9, РН10, РН11, РН12, РН13); розвинути спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень з методики навчання української мови і літератури у ЗЗСО (в РН3, РН4, РН8, РН16); набуті здатностей інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах (в РН5, РН7); розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (в РН7, РН20); зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (в РН14); управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів (в РН19, РН20); розвинути відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів (в РН6, РН19); здатності продовжувати навчання з високим ступенем автономії (в РН2). Отже, ОП дозволяє досягти результатів навчання, що відповідають вимогам 7 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Зміст ОП враховує вимоги професійних стандартів «Викладач закладу вищої освіти» (2024), «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 р. № 2736, чинної редакції Національного класифікатора України – Класифікатор професій (ДК 003:2010 зі зміною №10 від 25.10.2021 р.) Після детального аналізу ОП та ОК можна висновкувати, що вимоги професійного стандарту забезпечують у змісті ОП такі професійні компетентності: - мовно-комунікативна (ОК 2, 4-13); - предметно-методична (ОК 2, 4-13); - психологічна, емоційно-етична (ОК 1, 2, 5, 6, 11-13); - інформаційно-цифрова (ОК 2-6), - компетентність педагогічного партнерства, інклюзивна (ОК 1, 2, 5, 6, 11-13); - здоров'язбережувальна (ОК 1, 2, 5, 6, 11-13). - проєктувальна (ОК 1-3, 5, 6, ОК 11-14). - прогностична, організаційна, оцінювально-аналітична (ОК 7-14), - інноваційна, здатність до навчання впродовж життя, рефлексивна (ОК 3-10). Можна зауважити також, що посилюють здобуття вказаних компетентностей пропонувані в загальноуніверситетському та кафедральному каталогах ВК. Отже, аналізована ОП забезпечує формування необхідних професійних компетентностей для реалізації можливості випускникам працювати викладачами ЗВО, викладачами ЗФПО, П(ПТ)О, вчителями ЗЗСО та спеціалізованої освіти закладів загальної середньої освіти, що зазначено у профілі ОП в розділі «Придатність до працевлаштування». За успішного проходження атестації (відкритого та публічного захисту кваліфікаційної роботи) ЗВО видає документ встановленого зразка про присудження ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр середньої освіти (українська мова і література), вчитель української мови і літератури, викладач закладу фахової передвищої, вищої освіти.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП має чітко визначені цілі, що передбачають формування особистості конкурентоздатного та висококваліф. фахівця у сфері освіти, спроможного вирішувати складні проф. завдання в галузі освіти, лінгвістики, літературознавства, психології, фах. методик (<http://surl.li/uxnvlh>). ОП орієнт. на надання освіти в галузі середньої, ФПВ та ВО із широкими можливостями до працевлаштування, а також на формування в ЗдВО необхідних кваліф. навичок здійснення інновацій згідно з вимогами навч.-вих. х-ру в закладах освіти. Як зазначають розпр. ОП, успішне її

завершення передбачає здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань і вмінь, здатність вирішувати професійні завдання у сфері профдіяльності. Розробники вбачають унікальність ОП в тому, що вона відрізняється від інших ОП ОК та ВК, на які не можна натрапити в аналогічних ОП інших ЗВО («Казка і сценарії розвитку особистості», «Арткритика», «Українська проза Закарпаття ХХ ст.», «Закарпатський діалект у шкільній освіті як носій етнокоду», «Топонімія Закарпаття як джерело екстралінгвальної інформації» та ін.), натомість ОК «Основи іміджології» є освітнім компонентом інших ОП у Державному ун-ті телекомунікацій («Імеджологія»), Південноукраїнському державному педуніверситеті імені К. Д. Ушинського («Імеджологія»). У відомостях про СО зв'язок цілей ОП з місією та стратегією ЗВО описано з посиланням на відповідні документи: Статут УжНУ (<http://surl.li/hreyvl>), Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр. (<http://surl.li/uhfvtrq>), Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (наказ від 24.12.2020 №61/01-04) (<http://surl.li/nfblui>). Реалізація ОП корелює зі стратегічними цілями ЗВО, зокрема в контексті іннов. трансформації змісту і форм освіти, приведення осв. процесу в ЗВО у відповідність до суч. умов ринку праці, забезпечення формування суч. компетенцій студентів (див. п. 2.1, ціль 1); інформатизація процесу навчання і викладання (див. п. 2.1, ціль 2) тощо. Окрім того, визначені напрями подальшого вдоск. ОП корелюють з операційними цілями ЗВО, з-поміж яких: удосконалення вибіркового складника НП, зміцнення зв'язків із роботодавцями, удоск. практичної підготовки студентів (у межах завдань цілі 1) – реалізовано під час систематичного оновлення ОП; удосконалення дистанційних освітніх технологій на основі віртуального навчання (у межах завдань цілі 2) – через навчання з використанням платформ та сервісів дистанційного навчання (Moodle, Google Meet й ін.); розбудова регіональної платформи співпраці органів місцевого самовр., організацій роботодавців та підприємців (див. п. 3) – через співпрацю з роботодавцями та представниками ОМС. Відданість місії та стратегічним цілям розвитку ЗВО під час зустрічей з ЕГ демонстрували як представники адміністрації, так і розробники ОП. На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОП місії та стратегії університету, комунікування цих цілей в академічному та зовнішньому середовищі існування ЗВО, їхню актуальність та реалістичність.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час зустрічей з розробниками ОП було з'ясовано, що потреби та інтереси стейкхолдерів вивчали та враховували. Як зазначено в ОП, до складу робочої було включено, окрім внутрішніх стейкхолдерів, ще й зовнішніх (НПП Закарпатського інституту післядипл. пед.освіти). Крім того, інтереси ЗДВО вивчали шляхом опитувань щодо проходження пед. практики в ЗЗСО (<http://surl.li/aikzj>), якості надання осв. послуг та моніторингу змісту ОП (<http://surl.li/ykdxfu>); роботодавців та представників акад. спільноти запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОП. У результаті аналізу наявних рецензій ОП та зіставлення конкретних пропозицій з компонентами ОП можемо зробити висновки: рецензія Я. Сивохо містить пропозицію розмежування педагогічної практики в ЗЗСО на мовну і літературну (<http://surl.li/vihqlw>) – не відображено в ОП 2024 р.; Л. Попович рекомендує конкретизувати чи уточнити назву ОК2 «Педагогіка сучасної школи» через акцентування на педагогіці партнерства, що є актуальним для НУШ (<http://surl.li/yfmsko>) – не відображено в ОП 2024 р.; С. Ковпик рекомендувала розподілити ОК5 і ОК6 на окремі компоненти, розмежувавши методику навчання української мови і літератури в ЗЗСО та закладах ФПВ та ВО (<http://surl.li/tknsfm>) - ОК5 «Методика викладання мовознавчих дисциплін у закладах освіти» в ОП 2023 р. змінено на ОК5 «Методика навчання української мови в закладах загальної середньої, фахової передвищої, вищої освіти» в ОП 2024 р., ОК6 «Методика викладання літературознавчих дисциплін у закладах освіти» в ОП 2023 р. змінено на ОК6 «Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої, фахової передвищої, вищої освіти» в ОП 2024 р.; В. Ігнатишин подав пропозицію подати в ОП назви ВК (<http://surl.li/yzlebk>) – не відображено в ОП 2024 р.; В. Дідичин пропонує ввести до ОП додаткові мовознавчу та літературознавчу ОК (<http://surl.li/bwtuds>) – до ОП 2024 р. введено ОК8 «Новітні напрями сучасного мовознавства». ЕГ мала змогу переконатися в активному залученні роботодавців до обговорення ОП та врахування розробниками її пропозицій щодо структури, обсягу й змісту практичної підготовки ЗДВО. Пропозиції різних груп стейкхолдерів було враховано в контексті методичної підготовки майбутнього вчителя української мови і літератури (РН1, РН2, РН 4, РН5, РН 7, РН14), практичної діяльності в освітній та науково-дослідницькій сферах (РН 2, РН 6, РН9, РН15, РН 16, РН 17, РН18, РН 20) й ін. Зауважимо, що в УжНУ розроблено Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/nfblui>) - п.3.6-3.11 регулюють питання освітніх програм. Крім того, є окремий документ - Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/sfsylk>) . У розмові з різними фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що положення цих документів послідовно дотримуються. Отже, на думку ЕГ, вивчення потреб стейкхолдерів та залучення їх до обговорення ПРН та ОК на етапі проєктування ОПП мало справжній, а не формальний характер.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Структура, змістове наповнення ОП свідчать про глибоке розуміння її розробниками сучасного стану розвитку укр. мовознавства, літературознавства, лінгводидактики. Цілі ОП дозволяють випускнику бути конкурентоспроможним на ринку праці, адже передбачають здобуття фундамент. та проф. орієнт. знань і вмінь, здатність вирішувати професійні завдання у сфері проф. діяльності. Запити ринку праці вивчаються через взаємодію з роботодавцями, що було підтверджено на зустр. 5 та 9. УжНУ - єдиний у регіоні ЗВО, де здійснюється підгот. магістрів з укр. філології та лінгводидактики, що свідчить про актуальність ОП для ринку праці Закарпаття. До ОП введено унікальні ВК, які відображають регіональний аспект («Українська проза Закарпаття ХХ ст.», «Закарпатський діалект у шкільній освіті

як носій етнокоду» та ін.). Крім того, регіональний аспект функціонування ОП відображено в окремих модулях ОК: ОК7 (Т9 Література Закарпаття на початку XXI століття. Тенденції розвитку сучасної літератури Закарпаття. Тематика останніх прозових видань Мирослава Дочинця. Ідейно-художня своєрідність прози Андрія Любки. Олександр Гаврош: новаторство прози для дітей. Творчі здобутки сучасної закарпатської поезії (Тетяна Ліхтей, Мар'яна Нейметі, Лідія Повх та ін.); ОК9: Т6 Вивчення в ЗЗСО творів Галини Малік. Тематика кваліф. робіт також відображає регіональний аспект: Закарпатські діалектизми в сучасній українській художній прозі та методика їх вивчення в ЗЗСО (на м-лі романів М. Дочинця «Лис» та «Мафтей»)(<http://surl.li/pdhrky>). ЗдВО мають можливість розширювати свої знання про регіон, досліджувати його історію, культуру, літературу, мовні традиції через участь у щорічній Міжнародній науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Актуальні проблеми філології та журналістики» (<http://surl.li/zfpxuy>) та підсумковій науковій конференції студентів та аспірантів філологічного факультету (<http://surl.li/ngaxlx>, <http://surl.li/vezhmc>), що підтверджено під час відеобесіди зі ЗдВО. На факультеті діє навч.-досл. лабораторія укр. літератури та фольклору Закарпаття, однак, за словами гаранта ОП, до її діяльності магістранти активно не долучаються. Опановуючи обов'язкові та вибіркові ОК, ЗдВО мають можливість поглиблено ознайомлюватися із новітніми течіями лінгвістики та літературознавства, методиками викладання філологічних дисциплін у ЗО різного типу. Галузевий контекст урахований у змістовому наповненні окремих ОК (1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13) і передбачений в результатах навчання (РН 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11,12, 17, 20). У розмові з гарантом ОП було з'ясовано, як саме при проектуванні ОП було творчо опрацьовано досвід аналогічних вітчизняних ОП (УДПУ ім. П. Тичини, ПНУ ім. В. Стефаніка, ТНПУ ім. В. Гнатюка, ін.). Вивчення закордонного досвіду реалізації аналог. ОП відбувається шляхом участі в наукових проєктах, проведення гостьових лекцій, під час стажування. Крім того, у відомостях СА детально описано, як під час формування ОП було враховано досвід закордонних ЗВО (с. 9-10).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає вимогам Критерію 1, зокрема в контексті формулювання цілей освітньої програми, що корелюють зі стратегічними напрямками розвитку ДВНЗ «УжНУ», визначеними в Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр. (підкритерій 1.1), урахування позицій та потреб стейкхолдерів (підкритерій 1.2), тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм (підкритерій 1.3). ПРН, заявлені в ОП, відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7 кваліфікаційного рівня (підкритерій 1.4). Визначені ЕГ слабкі сторони не є критичними, й не знижують якості ОП, а лише скеровують на подальше вдосконалення наявної системи перегляду й оновлення ОП. З урахуванням того, що підкритерії 1.2., 1.4. цілком відповідають вимогам, підкритерії 1.1., 1.3 – мають більш повно відповідати вимогам Критерію 1, ЕГ констатує, що ОП відповідає Критерію 1 за рівнем В. Сильних сторін за Критерієм 1 не зафіксовано, оскільки ОП не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги. Позитивні практики: ОП має чітко означений регіональний контекст, що підтверджено: 1) співпрацею зі стейкхолдерами-роботодавцями, академічною спільнотою; 2) працевлаштуванням випускників у ЗЗСО Закарпатської області; 3) тематикою окремих модулів ОК 7, ОК9 та ВК Проблеми літературно-художньої антропоніміки, Міфологічно-містичний код літератури; 4) унікальними ВК («Українська проза Закарпаття ХХ століття», «Закарпатський діалект у шкільній освіті як носій етнокоду»; 5) проблематикою наукових досліджень здобувачів (пов'язана з літературою закарпатських письменників, фольклором Закарпаття, діалектними особливостями регіону й ін.). Чітко означений регіональний контекст в ОП підтверджений працевлаштуванням випускників (частина з них працює в ЗЗСО Закарпаття, частина – в Угорщині, Словаччині, Німеччині викладачами української мови) та відмічений роботодавцями, що вирізняє означену ОП з-поміж інших аналогічних.

Недоліки

1. В ОП наявна застаріла термінологія («заклад вищої освіти I-IV рівнів акредитації» у формулюванні придатності до працевлаштування, «навчально-виховний процес» у формулюванні ФК11). 2. У профілі ОП не вказано форму здобуття вищої освіти, що вимагається ст. 9 ЗУ "Про вищу освіту". 2. На факультеті діє навчально-дослідницька лабораторія української літератури та фольклору Закарпаття, однак, за словами гаранта ОП, до її діяльності магістранти активно не долучаються.

Рекомендації

1. Рекомендуємо гарантові, робочій групі ОП до початку 2025/2026 н.р. під час оновлення ОП проаналізувати її зміст й усунути застарілі терміни. 2. Рекомендуємо гарантові, робочій групі ОП до початку 2025/2026 н.р. під час оновлення ОП внести до профіля ОП інформацію про форму здобуття вищої освіти. 3. Рекомендуємо НПП до початку 2025/2026 н.р. внести до тематики кваліфікаційних робіт ЗдВО теми, дотичні до наукової сфери діяльності лабораторії української літератури та фольклору Закарпаття. 4. Рекомендуємо також активізувати висвітлення інформації щодо діяльності лабораторії української літератури та фольклору Закарпаття на офіційній сторінці філологічного факультету з метою залучення до заходів, що ініціюються і організуються її керівником, більшої кількості ЗдВО.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Аналіз ОП уможливив з'ясувати: загальний обсяг її становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації другого (магістерського) рівня вищої освіти, Закону України «Про вищу освіту» (р. II, ст. 5, пп. 6). Із них 67 кредитів ЄКТС (74,4 %) – обов'язкові компоненти, 23 кредити ЄКТС (25,6 %) – вибіркові, що відповідає вимогам законодавства. Для практичної підготовки (ОК11 Виробнича (педагогічна) практика в закладах загальної середньої освіти, ОК12 Виробнича (педагогічна) практика в закладах фахової передвищої освіти, ОК 13 Виробнича (педагогічна) практика в закладах вищої освіти) передбачено 15 кредитів ЄКТС (16,7 % від загального обсягу ОП). ОП орієнтована на поглиблене вивчення фундаментальних, професійно орієнтованих теоретичних та практичних дисциплін, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності професіонала на сучасному ринку праці та передбачає набуття досвіду практичної діяльності випускника в освітній сфері. Практична підготовка спрямована на становлення здобувача вищої освіти як вчителя української мови і літератури в ЗЗСО та дослідника. Отже, обсяг ОП та ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти. Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти немає.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП чітко структурована, ОК логічно пов'язані в систему, що сукупно формує компетентності, потрібні для розв'язання комплексн. завдань і проблем у галузі середн. освіти та науки в процесі пед., дослідницької діяльності. ОП, згідно з НП, уміщує цикли ОК заг. та проф. підготовки ЗдВО включно з виробн. (пед.) практикою в ЗЗСО (III с.), виробн. (пед.) практикою в ЗФПО (III с.), виробн. (пед.) практикою в ЗВО (III с.) та написанням кваліф. роботи (III с.). Вибірк. ОК в циклах заг. та проф. підготовки запропоновані у I та II сем. ОК циклу ЗП скеровані на розвиток формування знань і практичних умінь у здійсненні псих.-пед. супроводу освітньої діяльності, спрямованого на розкриття найголовніших аспектів проф. підготовки та особистісного розвитку педагога (РН1-8, 10-12, 20, 23) – ОК1-2 (ЗП) – 6 кр. ЄКТС, 9% обов'язкових ОК, на формування ІКТ (РН2, 7, 8, 16, 17, 20) – ОК3 (ЗП) - 3 кр. ЄКТС, 4,5% обов'язкових ОК, на досягнення ЗдВО практ. володіння англ. мовою, що дозволяє використовувати її в професійно спрямованій комунікації, діловому мовленні, а також у науковій роботі (РН2, 6-9, 16, 23) – ОК4 (ЗП) - 3 кр. ЄКТС, 4,5% обов'язкових ОК. ОК ПП спрямовані на критичне осмислення актуальних проблем суч. укр. літ. (РН1, 2, 9, 14-18) – ОК7 (5 кр. ЄКТС, 7,5% об. ОК), розширення знань метод. спрямування (1-10, 12, 13, 15-20, 22) – ОК5, 6, 9 (12 кр. ЄКТС, 18% об. ОК), на опрацювання та методологію дослідження актуальних проблем СУМ та мовознавства в цілому (РН2, 9, 15, 17, 19, 22, 23) – ОК8, 10 (8 кр. ЄКТС, 12% об. ОК), практ. підготовки (РН1-14, 17, 18, 20, 21, 23) – ОК11-13 (15 кр. ЄКТС, 22,4% об. ОК), виконання та захист кваліфікаційної роботи (РН1, 2, 6, 14-19, 21, 22) – ОК14 (15 кр. ЄКТС, 22,4% об. ОК), Отже, структура та зміст ОП уможливають досягти заявлених цілей та ПРН. Запропонована в РНП рекомендована література певною мірою застаріла: ОК1 – наявні позиції з 2002 р., ОК5, 6, 11 – з 2000 р., ОК7 – з 2006 р., ОК8 – з 1994 р., ОК9 і 10 – з 1991 р., ОК12 – з 2001 р., ОК13 – з 2005 р. Зауважено, що рекомендована література в РНП ОК1, 3, 9 вимагає впорядкування. Основна література ОК6 містить тільки 1 позицію. П.3.10 Метод. рекомендації з розроблення РП НД, затв. наказом № 63/01-04 від 25.10.19 р. регламентує: «До списку основної літератури (3-5 джерел) вкл. базові вітчизняні та зарубіжні підручники та навч. посібники, у тому числі видані викладачами університету, нормативні документи, з урахуванням їх наявності в бібліотеці». Хоча в рекомендаціях і не описано вимог до того, видання яких років можна рекомендувати ЗдВО до опрацювання, однак Шкурко Г. В. на резервній зустрічі чітко окреслила, що вона має бути за останніх 5 р. На місці РНП ОК14 на вебстор. ф-ту розміщено метод. реком. для напис. та захисту кваліф. роботи магістра з СУМ та методики викл. УМ і водночас нема жодної інформації щодо написання та захисту кваліф. роботи магістра з УЛ та методики її викл., хоча в рубр. «Методичні посібники» розміщено компл. матеріали з вимогами до кваліф. робіт ЗдВО.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП зорієнтований на сп. 014 Середня освіта, предметну спеціалізацію 014.01 СО (Українська мова і література). Простежуємо відповідність змісту ОП об'єктам вивчення та діяльності предметної області, зокрема організація і забезпечення освітнього процесу у ЗЗСО, пов'язаного із викладанням української мови і літератури; педагогічними теоріями, концепціями, методиками викладання освітніх і спеціальних дисциплін. ОП відповідає теоретичному змісту предметної області, адже передбачає осмислення сучасних теоретичних засад фундаментальних і прикладних наук галузі, достатніх і необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності. ОП передбачає інтеграцію професійних знань із педагогічної психології (ОК1), педагогіки сучасної школи (ОК2), комп'ютерно-інформаційних технологій в освіті (ОК3), іноземної мови за професійним спрямуванням (ОК4), методик викладання мовознавчих і літературознавчих дисциплін у ЗО (ОК5, ОК6, ОК9), сучасної української літератури (ОК7), новітніх напрямів сучасного мовознавства (ОК8, ОК10), що в поєднанні з практичною підготовкою (ОК11, ОК12, ОК13) забезпечує передумови для успішної фахової діяльності у ЗО та проведення педагогічних досліджень. Отже, ЕГ констатує відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 014 Середня освіта за предметною спеціалізацією 014.01 СО (Українська мова і література).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передб. вибір ЗдВО дисциплін обсягом 23 кр. ЄКТС (25,6% від заг. обсягу ОП), що відповідає п.15 ч.1 ст.62 Закону України «Про вищу освіту». Формування індив. осв. траєкторії ЗдВО відбувається з опертям на П-ня про організацію осв. процесу (наказ від 24.12.20 №61/01-04) (<http://surl.li/xptzrv>), П-ня про інд. навч. план ЗдВО (наказ від 03.03.20 №162/01-04) (<http://surl.li/ahqel>), П-ня про порядок реалізації здобувачами права на вільний вибір навч. дисц. (наказ від 03.03.20 №158/01-04) (<http://surl.li/lcskmg>). Згідно з п.6.2.3 Положення (<http://surl.li/xptzrv>) вибірк. складник НП має становити не менше 25% заг. кількості кред. ЄКТС, передб. для певного рівня ВО, до вибірк. частини вкл. навч. дисципліни заг. підготовки, що забезпечують формування заг. компетентностей, навч. дисц. щодо засвоєння іноз. мов (із вибором мови), а також навч. дисципліни спеціалізацій (п.6.2.3, п. 2.2.), рекомендований обсяг ОК, як правило, 3 і більше кред. ЄКТС (п.6.2.3.). Вибірк. дисципліни, згідно з НП, викладають на 1 році навчання. ЗдВО обирають 1 вибірк. дисципліну із загальноуніверс. каталогу (<http://surl.li/faxsfy>) і 5 з кафедрального (<http://surl.li/xawkrq>, <http://surl.li/ppkpbr>). Порядок вибору дисциплін, визначений в Положенні (<http://surl.li/lcskmg>), передбачає можливість вибору ОК як у межах дисциплін НП ОП, на якій навчається ЗдВО, так й іншої ОП того самого або іншого рівня ВО. Зауважимо, що обрані ЗдВО ВД або блоки дисциплін затверджує декан (п. 2.6. Положення <http://surl.li/lcskmg>). Означене Положення також регламентує порядок дій у випадку, якщо ЗдВО відмовлено у здійсненню ним виборі або зміни ЗдВО вибору після затвердження. Анотації вибірк. ОК розміщено на вебсторінках сайту ЗВО (<http://surl.li/ijigyf>, <http://surl.li/xawkrq>, <http://surl.li/ppkpbr>). Під час інтерв'ювання ЕГ переконалася, що ЗдВО усвідомлюють процедури реалізації права на вибір (навели приклади з власного досвіду, як обирали дисципліни, що відповідають їхнім інд. інтересам). ІНП здобувачів, розміщені в ЕК акредит. справи, надані на вимогу ЕГ, засвідчили, що ЗдВО обирали 5 дисциплін з кафедральних каталогів, 1 із загальноуніверс. У результаті перегляду ІНП ЕГ зауважила, що ІНП всіх студентів денної форми н-ня однакові. Відмінності спостерігаємо в ІНП ЗдВО заочної форми н-ня, які із загальноуніверситетського каталогу вибірк. дисциплін, що містить 162 позиції для магістрів, обрали тільки 2: Арткритику (5 осіб) та Практик. курс словацької мови (6 осіб), а із кафедр. каталогів за трьома позиціями їх інтереси повністю збігаються з інтересам ЗдВО денної форми н-ня, а за двома позиціями одноставно відрізняються. Отже, структура ОП передбачає можливість для формування індив. осв. траєкторії через індив. вибір ЗдВО навч. дисц. у обсязі, передб. законодавством. Однак, дозволений вибір лише 1 дисципліни із загальноуніверситетського каталогу на противагу 5 із кафедральних значно звужують реальні можливості ЗдВО обирати дисципліни, що відповідають їхнім індив. інтересам.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП передб. практичну підготовку ЗдВО в обсязі 15 кр. ЄКТС: у III с. ЗдВО проходять виробн. (пед.) практику в ЗЗСО (9 кр.; 6 т.), виробн. (пед.) практику в ЗФПО (3 кр.; 2 т.) та виробн. (пед.) практику в ЗВО (3 кр.; 2 т.). Практик. підготовка ЗдВО відбувається з опертям на П-ня про практику студентів (наказ № 388/01-17 від 24.02.17р.) (<http://surl.li/ljrsls>). Її метою є оволодіння ЗдВО сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі майб. професії тощо. Мета ОК11 – формування, закріплення в ЗдВО практичних умінь і навичок, особистісно-індивідуального стилю пед. взаємодії та відповідних фахових компетентностей, необхідних для майб. проф. діяльності в галузі освіти тощо. Мета ОК12 передбачає закріплення знань, здобутих у процесі навчання, виявлення особистісних якостей, удосконалення набутих умінь і навичок у реальних умовах осв. процесу; вивчення суч. стану організації осв. процесу в ЗФПО та новаторського досвіду діяльності педагогів; удосконалення й поглиблення проф. компетентності магістрантів, залучення їх до проведення занять з укр. мови та літ. тощо. Метою ОК13 є апробація, поглиблення, закріплення та вдосконалення ЗдВО при виконанні функцій викладача ЗВО набутих у процесі навчання теор. ЗУН. Описані види практики передбачають формування компетентностей вчителя української мови і літератури (ЗК2–7, 10-12, ФК1-8, 11-14, 18). РНП практик передб. ознайомлення ЗдВО із освітнім процесом у базовій, старшій та вищій школі, проведення уроків, участь у різних формах пед. комунікації, відвідування і взаємовідв. занять, участь в роботі відповідних ЦК чи кафедр; підготовку лекцій та практичних занять, укладання тестів, проведення позааудиторних заходів тощо. Базами практики є ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО, з якими укладено довгострокові або короткострокові договори (<http://surl.li/zlymkg>). ЗдВО надається можливість самостійного вибору місця

проходження практики. У розмові з НПП Криворізького ДПУ було висловлено можливість проходження практики в онлайн формі на базі їх ЗВО. Результати інтерв'ювання ЗдВО й випускників і роботодавців уможливило констатувати спроможність практичної підготовки ЗдВО здобути ФК (<http://surl.li/itxmlk>). ЕГ звернула увагу на те, що Положення про практику (<http://surl.li/ljrsls>) містить застарілу термінологію, зокрема «вищий навчальний заклад» (с. 2), «навчальний заклад» (с. 2), «освітньо-кваліфікаційний рівень» (с. 2), порушення норм українського правопису (Ред. 2019 р.), напр., «проект» (с. 3). П.1.3 Положення не містить такого різновиду практики, як виробнича (педагогічна), а в ОП запропоновано тільки такі види практики, хоча в п. 9 наказу №85/01-04 від 15.12.23р. «Про формування ОП та НП планів згідно із затвердженими стандартами ВО» вони передбачені; абз 4. п.1.3 Положення говорить: «Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна, науково-виробнича та дослідницька практики студентів, що проводяться перед виконанням дипломної роботи (проєкту)», що не відображено в ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз змісту ОП засвідчив, що вона передбачає набуття ЗдВО соціальних навичок (soft skills). Зокрема навички комунікації представлені в ОК1, ОК2, ОК45, ОК9, ОК11, ОК12, ОК13 (ФК6, ФК14, ФК16), аргументування ОК5-ОК14 (ЗК3, ФК10), роботи з інформацією ОК3-14 (ЗК92, ФК11, ФК129), системного мислення ОК1-14 (ЗК1, ЗК6-8, ФК9-11, ФК14, ФК15), мотивації ОК1-ОК9, ОК11-ОК14 (ЗК7, ЗК11, ФК5), колаборації ОК1-6, ОК9-ОК14 (ЗК7, ЗК10, ФК6-7, ФК14, ФК16, ФК18), креативності ОК2-ОК145 (ЗК7, ЗК7, ФК15), лідерства ОК1-6, ОК9-14 (ЗК4, ЗК7, ФК4, ФК5), командної роботи ОК1-6, ОК9, ОК11-14 (ЗК7, ЗК10, ФК6, ФК16, ФК18) й ін. На формуванні у ЗдВО соціальних навичок зацентровано увагу й у ПРН, які, зокрема, скеровані на формування навичок керувати (РН3), працювати в команді (РН11, РН13, РН23), аналізувати (РН4, РН5, РН9, РН10, РН18, РН22), критично мислити (РН4, РН15, РН16), аргументувати (РН4), комунікувати (РН21) й ін. ЗдВО, які навчаються на ОП, набувають соціальних навичок й під час неформального навчання, що підтверджено відповідними сертифікатами. Так, Е. Банга, С.-М. Бескід, Е. Купець прийшли курс «Інформаційна гігієна під час війни» на платформі масових онлайн курсів Prometheus; В. Головач - «Бібліотека - відкритий публічний простір», онлайн курс розроблений ВГО «Українська бібліотечна асоціація»; Е. Рипкович - «Книжковий маркетинг для видавців» (<http://surl.li/btghoc>). Крім того, ЗдВО беруть активну участь у громадському житті ЗВО, волонтерській діяльності (підтверджено ЗдВО, випускниками і заступником декана з виховної роботи на відкритій зустрічі). Проведений аналіз та результати зустрічі з фокус-групою ЗдВО переконали ЕГ, що зміст ОП, ОК та організація освітнього простору в ДВНЗ «УжНУ» вповні уможливають ЗдВО набуття необхідних для фахової діяльності соціальних навичок.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз ОП, НП (що мають опертя на Положення про організацію освітнього процесу (наказ від 24.12.2020 №61/01-04) (<http://surl.li/btghoc>) та розкладу занять (<http://surl.li/lnotjz>), дає можливість висновувати, що обсяг ОП та окремих ОК в цілому реалістично віддзеркалює факт. навантаження ЗдВО та уможливорює досягти ПРН. 1 навч. рік складається з 2 семестрів і передбачає 41 т. теор. навчання, включно з екзамен. сесіями, 2 навч. рік складається з 1 сем. і передб. 10 т. практич. підготовки, 7 т. виконання кваліф. роботи магістра та 1 т. – атестація ЗдВО. Обсяг ОК становить не менше 3 кр. ЄКТС. Відповідно до НП для ЗдВО денної форми 53 % матеріалу навч. дисц. відводиться для самостійного навчання, для заочників - 81 % від обсягу вивчення нормативних дисциплін. Частка сам. роботи обов'язкових ОК в циклі заг. підготовки становить 60% від заг. обсягу навч. часу, професійної – 52%; вибіркового ОК в циклі заг. підготовки – 63,8%, професійної – 65%, що відповідає п. 6.2.5. П-ня про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/btghoc>). Зміст сам. роботи визначається РП (Наприклад, РП ОК7 передбачає опрацювання наук.-крит. джерел та худ. текстів, ведення чит. щоденника, підготовка метод. матеріалів з використанням суч. ІКТ (кахут, квіз, творчі завдання), підготовка презентацій на запропоновані теми, залучення до неформ. освіти). Рекомендації до виконання сам. роботи містяться в метод. посібниках (<http://surl.li/xcpvuyq>) Так, напр., завдання для сам. роботи ОК8 розписані в межах кожного практич. заняття, а от вказівки і вимоги до виконання індив. завдань винесені окремо. Як бачимо в НП, кількість годин ауд. занять у розрізі ОК становить для денної ф. н. 25 %, для заочної ф. н. - 8 %. У відомостях СО зазначено: 22 % від кількості годин денної ф. н. та 11 % від кількості годин заочної ф.н. відводиться на індив. роботу ЗдВО, хоча у НП це відображено непослідовно. Так само, якщо проаналізувати РП обов'язкових ОК констатуємо: ОК1, ОК3, ОК4 – не передбачають ІНДЗ, ОК2, ОК5, ОК6 – індив. завдання призначені для відпрацювання пропущених занять та поглиблення знань, ОК6, ОК7 подають самостійну та індив. роботу разом, ОК9, ОК10 – не конкретизовано тематики ІНДЗ, і тільки ОК11-ОК13 – в описі ОК визначено години для індив. роботи та подано детальні вказівки щодо виконання і тематики. Ауд. заняття для денної форми поділяються на лекційні та практичні. Тижневе ауд. навантаження становить 18 год., що зазначено в розкладі занять, хоча за НП - 19 год ЗдВО стац. Нач. навч. частини Штимак А. Ю. під час зустрі. 6 пояснив, що напр. семестру деканатом буде доставлено необхідну кількість занять для ОК, к-ть годин на семестр у яких непарна. ЗдВО ОП навчаються дистанційно, що обумовлено їх працевлаштуванням та воєнним станом в країні (частина ЗдВО перебуває за кордоном). Інтерв'ювання ЗдВО і випускників засвідчило, що вони задоволені обсягами навч. навантаження щодо аудиторної та сам. роботи за даною ОП. Отже, обсяг ОП та окремих ОК є реалістичним і загалом дозволяє досягти ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів вищої освіти на ОП за дуальною формою освіти не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН в ОП всім здобувачам забезпечено рівноправний доступ до якісної освіти, якісну інклюзивну та рівноправну вищу освіту в ДВНЗ «УжНУ». Як зазначають автори відомостей СО, ОП передбачає набуття ЗДВО здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1), здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК2), що узгоджується з Ціллю 4, проголошеною резолюцією Генеральної Асамблеї ООН, ОП сприяє забезпеченню всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочує до навчання впродовж усього життя. ЗК3 узгоджується з глобальною ціллю 4.4 (істотно збільшити кількість молодих і дорослих людей, які володіють затребуваними навичками для працевлаштування, отримання гідної роботи). ЗК11 узгоджується з глобальною ціллю 4.7 (забезпечити, щоб усі учні здобували знання і навички, необхідні для сприяння сталому розвитку). Відповідно до цілі 4.а ЗВО враховує інтереси здобувачів, особливі потреби людей з інвалідністю і гендерні аспекти, ОП забезпечує вільне, безпечне від насильства і соціальних бар'єрів та ефективне середовище навчання для всіх (ЗК10). Відповідно до цілі 4.с ОП має на меті значно збільшити кількість кваліфікованих вчителів, зокрема шляхом міжнародного співробітництва (ЗК6). ОП враховує також цілі 5 (ЗК10 та ЗК12), 16 (ЗК12), Відповідно до цілі 17. 8 освітні компоненти ОП якісно використовують сучасні освітні технології..., а також розширюють використання високоефективних технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних (ЗК9, ЗК3).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У контексті Критерію 2 ЕГ встановила відповідність рівневі В з опертям на такі висновки: обсяг ОП та ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для ЗДВО другого рівня вищої освіти (підкритерій 2.1); зміст ОП чітко структурований, ОК взаємопов'язані в систему, уможливають досягти заявлених цілей та ПРН (підкритерій 2.2); зміст ОП відповідає предметній спеціальності (підкритерій 2.3); структура ОП передбачає можливості для реалізації ЗДВО індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема й через індивідуальний вибір ВК (підкритерій 2.4); забезпечено належний рівень практичної підготовки ЗДВО (підкритерій 2.5); приділено відповідну увагу розвитку у ЗДВО соціальних навичок (підкритерій 2.6); наявна відповідність професійному стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (підкритерій 2.7); обсяг ОП та окремих ОК реалістично віддзеркалює фактичне навантаження ЗДВО та уможливорює досягти ПРН (підкритерій 2.8); підкритерій 2.9 не застосовувався, оскільки навчання за дуальною формою освіти на ОП не здійснюється. Визначені ЕГ слабкі сторони не є перешкодою для досягнення визначених ОП програмних результатів навчання, тому ЕГ акцентує увагу на них не як на недоліках, а як на можливостях для вдосконалення ОП. З урахуванням того, що підкритерії 2.1, 2.3, 2.6, 2.7, 2.8 цілком відповідають вимогам, підкритерії 2.2, 2.4, 2.5 – мають більш повно відповідати вимогам Критерію 2, підкритерій 2.9. не застосовувався, ЕГ констатує, що ОП відповідає Критерію 2 за рівнем В. Сильних сторін не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм 2 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги. Позитивних практик не виявлено, наявні є нормою і відповідають Критерію 2.

Недоліки

1. Запропонована в РП рекомендована література певною мірою застаріла: ОК1 – наявні позиції з 2002 р., ОК5, ОК6, ОК11 – з 2000 р., ОК7 – з 2006 р., ОК8 – з 1994 р., ОК9 і ОК10 – з 1991 р., ОК12 – з 2001 р., ОК13 – з 2005 р. Зауважено, що рекомендована література в РНП ОК1, ОК3, ОК9 вимагає впорядкування. Основна література ОК6 містить тільки 1 позицію. П.3.10 Методичних рекомендацій з розроблення РП НД, затверджених наказом ректора № 63/01-04 від 25.10.2019 р. регламентує: «До списку основної літератури (3-5 джерел) включають базові вітчизняні та зарубіжні підручники та навчальні посібники, у тому числі видані викладачами університету, нормативні документи, з урахуванням їх наявності в бібліотеці». Хоча в зазначених рекомендаціях і не описано вимог до того, видання яких років можна рекомендувати ЗДВО до опрацювання, однак Шкурко Г. В. на резервній зустрічі чітко окреслила, що вона має бути за останніх 5 р. 2. На місці РП ОК14 на вебсторінці факультету розміщено методичні рекомендації для написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра з сучасної української мови та методики викладання української мови і водночас нема жодної інформації щодо написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра з української літератури та методики її викладання, хоча в рубриці «Методичні посібники» розміщено комплексні матеріали з вимогами до кваліфікаційних робіт ЗДВО. 3. Положення про практику студентів ДВНЗ «УЖУ» (<http://surl.li/ljrsls>) містить застарілу термінологію, зокрема «вищий навчальний заклад» (с. 2), «навчальний заклад» (с. 2), «освітньо-кваліфікаційний рівень» (с. 2), та порушення норм українського правопису (Редакція 2019

р.), наприклад, «проект» (с. 3). До того ж, п.1.3 Положення не містить такого різновиду практики, як виробнича (педагогічна), а в ОП запропоновано тільки такі види практики, хоча в п. 9 наказу №85/01-04 від 15.12.2023р. «Про формування ОП та НП планів згідно із затвердженими стандартами ВО» вони передбачені; абз 4. п.1.3 Положення говорить: «Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна, науково-виробнича та дослідницька практики студентів, що проводяться перед виконанням дипломної роботи (проекту)», що не відображено в ОП. 4. Дозволений вибір лише 1 ВК із загальноуніверситетського каталогу на протипагу 5 із кафедральних звужує можливості ЗдВО обирати ВК, які відповідають їхнім інтересам.

Рекомендації

1. Рекомендуємо НПП, які забезпечують викладання на ОП, до початку наступного семестру 2024-2025 н.р. переглянути, оновити та впорядкувати списки рекомендованих джерел в РП ОК. 2. Рекомендуємо гаранту ОП упродовж місяця упорядкувати розміщення матеріалів, що стосуються ОК14, на вебсторінці факультету. 3. Рекомендуємо гаранту ОП до початку 2025-2026 н.р. ініціювати внесення змін до Положення про практику студентів ДВНЗ «УЖУ» з метою оновлення термінології відповідно до чинних загальнодержавних нормативних документів та уніфікації на загальноуніверситетському рівні різновидів практики. 4. Рекомендуємо гарантові, РГ урівноважити в ОП розподіл ВК із загальноуніверситетського та кафедральних каталогів, урізноманіти форми ознайомлення ЗдВО зі змістом ВК з метою уникнення одноставності у їх виборі. 5. У зв'язку з тим, що наказом МОН України від 29 серпня 2024 р. № 1225 затверджено професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», рекомендуємо гаранту та РГ при перегляді ОП 2025/2026 н.р. ЗК і ФК привести у відповідність з основними положеннями цього стандарту.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання розміщені у вільному доступі на сайті ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/zbdhwm>). Правила прийому у 2024 р. розроблені Приймальною комісією ЗВО відповідно до норм українського законодавства у сфері вищої освіти та затверджені рішеннями Вченої ради та наказами ректора 9 квітня, зі змінами, затвердженими 23 квітня, 28 травня, 2 липня 2024 р. Документ охоплює 14 розділів, що віддзеркалюють усі етапи вступної кампанії, строки реєстрації заяв, організацію та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі у вступній кампанії, рейтингові списки та рекомендацію до зарахування й інші необхідні для правил прийому складники. На сайті ДВНЗ «УжНУ» додатково розміщені додатки до Правил прийому (<http://surl.li/ggnsdb>), що полегшують абітурієнтові пошук інформації щодо переліку конкурсних пропозицій, за якими здійснюється прийом; порядку проведення конкурсного відбору та строки зарахування вступників; переліку конкурсних предметів ЄФВВ; порядку і строків прийому заяв і документів; порядку проведення вступних випробувань; вичерпного порядку обчислення конкурсного бала та ін. У розділі VII п. 7.7. Правил прийому вичерпно віддзеркалено інформацію про організацію та проведення конкурсного відбору й наведено формули розрахунку конкурсного бала (для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7 означена формула віддзеркалена в пп. 4 й передбачає розрахунок балів за оцінку тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ; оцінку тесту з іноземної мови ЄВІ; оцінку ЄФВВ або фахового іспиту), що відповідає потребам вступників на ОП. Інформація про вступні випробування, програми їх, розклади (<http://surl.li/ksdfbs>) розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО. Отже, Правила прийому на навчання в ДВНЗ «УжНУ» чіткі, зрозумілі, забезпечують вступників усією необхідною інформацією про вступ, не містять дискримінаційних положень та не суперечать Законом України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» у 2024 р. (<http://surl.li/zbdhwm>) визначають, зокрема, й вступ на другий (магістерський) рівень ВО. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7 за ОП у 2024 р. зараховувалися бали ЄВІ 2023 або 2024 рр. та ЄФВВ з педагогіки та психології 2024 р. Під час вступу для здобуття ОС «Магістр» за кошти фізичних та/або юридичних осіб вступники на основі НРК7 могли або подати результати ЄВІ та ЄФВВ, або скласти відповідну співбесіду та фаховий іспит в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/tiyzkn>). Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ОС «магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта спеціалізацією 014.01 Середня освіта. Українська мова і література (на основі здобутого освітнього ступеня «бакалавр», освітнього ступеня «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст») включає завдання з української мови (загальні питання,

історія української мови, діалектологія, лексикологія, лексикографія, фразеологія, фонетика, фонологія, морфологія, морфеміка, словотвір, синтаксис, методика навчання української мови) та української літератури (фольклор, давня українська література, історія української літератури I половини XIX ст., історія української літератури II пол. XIX ст., історія української літератури кін. XIX – поч. XX ст., історія української літератури I пол. XX ст., історія української літератури II пол. XIX ст., сучасна українська література, методика навчання української літератури). Екзаменаційний білет складався з 25 тестових завдань (тестові завдання з української мови та методики її навчання, тестові завдання з української літератури та методики її навчання). Оцінки фахового вступного випробування обчислювали за 200-бальною шкалою. За умови однакових конкурсних балів рейтинг вступників визначали пріоритетністю заяв. Отже, правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти враховують особливості та фокус ОП, програма фахового вступного випробування вповні відповідає предметній області спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)».

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності урегульовано низкою нормативних документів ДВНЗ «УжНУ»: Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/dswbkr>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/sbsvez>), Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/bemwur>). Означені документи відкриті для всіх учасників освітнього процесу й розміщені на вебсторінці Інфо-Центру за покликанням (<http://surl.li/rlzack>). Згідно з п. 4.1. Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/sbsvez>) визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні ЗВО, партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS; згідно з п. 4.3. результати підсумкової атестації студентів у період навчання у закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у ЗВО-партнері, і переводяться у шкалу, прийняту у ДВНЗ «УжНУ». У розділі 3 цього самого Положення чітко й зрозуміло визначено порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС; п. 3.7. означеного розділу містить інформацію про підготовку відповідних документів для визнання набутих результатів навчання; п. 3.8. – про розгляд і рішення щодо визнання здобутих здобувачем освіти результатів навчання й ін. Означені документи, на думку ЕГ, відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Згідно з інформацією, отриманою з відомостей СО та під час бесід з фокус-групами здобувачів та академічного персоналу, у ВСО на ОП відсутні практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Учасники освітнього процесу ознайомлені з можливостями визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, відповідними Положеннями, усвідомлюють послідовність дій у випадку потреби визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ДВНЗ «УжНУ» наявне Положення про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<http://surl.li/ljotfx>), з оперттям на яке відбувається визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Згідно з п. 2.3 Положення право на визнання означених результатів поширюється на здобувачів усіх рівнів освіти, з п. 2.4. визнання дозволяється для навчальних дисциплін, які починають викладатися з II семестру, щоб у випадку невизнання ЗдВО міг пройти підготовку з відповідної дисципліни в повному обсязі, з п. 2.6. університет може визнати результати навчання, обсяг яких не перевищує 10% загального обсягу кредитів ЄКТС ОП, на якій навчається ЗдВО. Положення (п.2.7–п 2.11) урегулює процедуру визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті: ЗдВО подає заяву на ім'я керівника структурного підрозділу не пізніше ніж за 30 днів до завершення семестру, що передє семестру, у якому передбачено вивчення дисципліни, яку перезараховують; створюють предметну комісію, до якої входять гарант ОП та/або завідувач кафедри, на якій викладають дисципліну, запропоновану для перезарахування, та НППІ, які викладають дисципліну; комісія здійснює підсумкове оцінювання (у формі заліку/екзамену, за результатами якого комісія формує протокол з висновком щодо зарахування/незарахування та виставляє оцінку). У ВСО зазначено, що розробниками ОП передбачено зарахування результатів навчання, здобутих студентами на онлайн платформах, зокрема, у РП викладачів передбачене оцінювання самостійної роботи в руслі неформальної освіти. Наприклад: 1) РП ОК1 передбачає навчання на сайті <https://prometheus.org.ua/> з поданням сертифікату про результат навчання (1 кредит ЄКТС) в ЗМ1 та ЗМ2 з максимальною оцінкою – 8 балів за кожний кредит ЄКТС; 2) РП ОК2 пропонує навчання на онлайн платформах з поданням сертифікату про результат навчання в ЗМ1 та ЗМ2 з максимальною оцінкою – 10 балів за кожний сертифікат; 3) РП ОК3 пропонує навчання на онлайн платформах з отриманням

сертифікату, що оцінюється максимум в 5 балів; 4) РП ОК4 пропонує навчання на онлайн платформі: <https://www.coursera.org/learn/business-english> з поданням сертифікату про результат навчання («Ділова англійська мова: основи»), що оцінюється в 5 балів. Однак, зауважимо, що в самому Положенні ЕГ не зафіксувала інформації щодо зарахування ЗдВО окремих балів до підсумкового рейтингу. Під час зустрічі зі ЗдВО ЕГ з'ясувала, що викладачі інформують здобувачів про можливість отримання додаткових балів у неформальній освіті. Сертифікати ЗдВО про отримання неформальної освіти ЗдВО ОП віддзеркалені на вебсторінці Інфо-Центру (<http://surl.li/tenwfe>). ЗдВО підтвердили, що отримали окремі бали до підсумкового рейтингу з дисциплін, зазначених у ВСО. НПП на зустрічі з ЕГ підтвердили, що обізнані з механізмами визнання результатів неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У контексті Критерію 3 ЕГ встановила відповідність рівневі В з опертям на такі висновки: чіткі, зрозумілі, наявні у відкритому доступі, недискримінаційні Правила прийому на навчання за ОП (підкритерій 3.1), що враховують особливості освітньої програми, програма фахового вступного випробування вповні відповідає предметній області спеціальності 014.01 «Середня освіта (Українська мова і література)» (підкритерій 3.2); політика ЗВО щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, реалізується з опертям на чинні вимоги, учасники освітнього процесу ознайомлені з можливостями визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО (підкритерій 3.3); чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, хоча Положення (<http://surl.li/ljotfx>) 2023 р. потребує оновлення, зокрема з опертям на Наказ МОН України №130 від 08.02.2022 р. (підкритерій 3.4). Визначені ЕГ слабкі сторони не є перешкодою в доступі до ОП та визнання результатів навчання, тому ЕГ акцентує увагу на них не як на недоліках, а як на можливостях для вдосконалення ОП. З урахуванням того, що підкритерії 3.1, 3.2 цілком відповідають вимогам, підкритерії 3.3, 3.4 – мають більш повно відповідати вимогам Критерію 3, ЕГ констатує, що ОП відповідає Критерію 3 за рівнем В. Сильних сторін не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм 3 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги. Позитивних практик не виявлено, наявні є нормою і відповідають Критерію 3.

Недоліки

1. У ЗВО на ОП відсутні практики визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. 2. Положення про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (<http://surl.li/ljotfx>) затверджене наказом ректора 19.12.2023 р. В означеному нормативному документі визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, частково описують визнання результатів ОК в цілому, але інформації щодо окремих видів навчальної роботи в межах певних ОК немає (п.2.9).

Рекомендації

1. Рекомендуємо впродовж навчального року гаранту ОП та НПП більш активно проводити роз'яснювальну роботу серед ЗдВО щодо можливості реалізації їх академічної мобільності. 2. Рекомендуємо ЗВО до кінця 2024-2025 н.р. оновити Положення про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті з опертям на Наказ МОН України №130 від 08.02.2022 р., зокрема розділ II, пп. 4 «зарахування заявнику окремих видів навчальної роботи в межах певних ОК ОП». Ця процедура наявна на ОП, однак не повністю регламентована Положенням (<http://surl.li/ljotfx>).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в ДВНЗ «УжНУ» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/zsjpmm>), в якому наведено структуру наявної системи забезпечення якості, регламентовано заходи й процедури її здійснення та, одночасно, задекларовано ключові позиції її розвитку. Навчання здійснюється за

денною та заочною формою навчання. Здобувачі також можуть навчатися й за індивідуальним графіком. Аналізуючи ОК та під час зустрічі з гарантом, з НПП, засвідчили, що освітній процес проходить також відповідно до Положення про організацію дистанційного навчання (<http://surl.li/btyjmb>) в умовах воєнного часу з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Moodle (<http://surl.li/pguvct>), засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку Zoom, Google Meet, Classroom. Основними принципами студентоцентрованого підходу в університеті є: перевага активного навчання, яке реалізується через сучасні форми й методи навчання, спрямовані на досягнення РН 1(ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК9, ОК10), РН 12 (ОК2, ОК 1), метод проблемного викладу – РН 5, РН 14 (ОК1, ОК2), РН 15 (ОК8), case study – РН6 (ОК8), контекстного навчання – РН9 (ОК7), дослідницький РН14 (ОК1), гнучкі форми контролю знань; врахування вимог сучасного ринку професій; формування індивідуальної траєкторії навчання; забезпечення партнерських стосунків між викладачем і студентом, кінцевим результатом яких має бути високий рівень знань та працевлаштування випускника за фахом; зворотній зв'язок щодо освітнього процесу. Під час зустрічей зі ЗДВО, з представниками студентського самоврядування Русин А.-Б., Більце Г., Куштинець Є. було підтверджено, що на ОП дотримуються принципів академічної свободи: здобувачі обирають ОК; форми й методи навчання; способи виконання завдань; теми досліджень; наукового керівника; бази практик, вносять свої пропозиції під час опитувань щодо якості ОП тощо. В ході зустрічей було з'ясовано, що студентоцентрований підхід регламентується Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<http://surl.li/xenqja>), Загальноуніверситетський каталог (<http://surl.li/ufieuc>). Дисципліни ВК реалізують право ЗДВО на формування індивідуальної освітньої траєкторії, спрямовані на поглиблення фахових компетентностей та соціальних навичок. Після зарахування до магістратури здобувач має можливість обирати дисципліни, так як індивідуальним планом передбачено вільний вибір 5-ти вибіркових дисциплін із каталогу кафедри української мови і кафедри української літератури та 1 навчальну дисципліну із загальноуніверситетського каталогу (<http://surl.li/jprzve>). За положенням ЗВО обсяг ВК не менше 25% від загальної кількості ЄКТС. ОП передбачає 23 кредити на ВК. Методи, форми навчання й викладання відповідають принципам академічної свободи та виступають інструментом досягнення мети, проміжних цілей та програмних результатів навчання, на що вказують результати опитувань про якість викладання дисциплін на ОП (<http://surl.li/uqqoov>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЕГ встановила, що інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК здобувачі отримують вчасно і в доступній формі. Це відбувається під час першої лекції на початку навчання, здобувачі отримують від викладача покликання та ознайомлюються зі змістом РП, очікуваними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання (<http://surl.li/ulhwcg>). Здобувачам також повідомляють про можливість отримання підсумкової оцінки на основі результатів навчання протягом семестру без складання іспиту та заліку; про види роботи; покликання на курси, за які здобувач може отримати сертифікат та додаткові бали до рейтингу. Під час зустрічі здобувачі освіти повідомили, що на першій лекції викладач скеровує їх до електронного репозиторію (<http://surl.li/yjesfw>). Також у ході зустрічі з НПП і здобувачами було підтверджено, що упродовж усього періоду навчання здобувач може отримати необхідну інформацію на кафедрі, де зберігається навчально-методичне забезпечення усіх ОК на інформаційних стендах. Студенти підтвердили, що важливим джерелом інформації щодо окремих ОК упродовж усього періоду навчання є інтернет-ресурси, де розміщені ОП та РП навчальних дисциплін (<http://surl.li/ognric>) та в дистанційному навчальному середовищі на платформі Moodle. ЗДВО продемонстрували свою обізнаність щодо розташування методичних рекомендацій, знання критеріїв оцінювання з різних дисциплін. З метою ефективного контролю та прозорості оцінювання ЗДВО застосовуються індивідуальні, усні та письмові опитування, тестові завдання, практичні завдання, поточний, модульний та підсумковий контроль. Рейтинг формується на основі балів за роботу під час вивчення модуля, виконання завдань різної складності. Аналіз оцінювання ЕГ засвідчив запровадження різних форм контролю, що мінімізує суб'єктивні фактори під час оцінювання задля реалізації академічної свободи.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

За результатами перевірки ЕГ встановила, що на філологічному факультеті НПП заохочують здобувачів освіти до наукової роботи, приділяють увагу впровадженню парадигми навчання через дослідження. Під час зустрічі з НПП та зі ЗДВО, констатовано, що магістри отримують додаткові бали за виступи на конференціях та за публікації статей і тез доповідей (<http://surl.li/almbuk>). Здобувачі ОП залучені до реалізації наукових тем кафедри української літератури «Тенденції розвитку української літератури в загальноєвропейському контексті» та на кафедрі української мови «Актуальні проблеми сучасних наукових досліджень у галузі діалектології, ономастики, фразеології, граматики та лінгвістики тексту». Студенти ОП «Українська мова і література» зауважили на зустрічі, що регулярно беруть участь у наукових конференціях студентів та аспірантів філологічного факультету (І. Костишак, В. Андрейко, А. Кобулей, В. Ковач та ін.); міжнародних науково-практичних конференціях студентів та аспірантів (А. Шипова, Л. Зубак, Д. Терпай); VI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та аспірантів (І. Костишак, О. Савчук). Здобувачі ОП І. Костишак і О. Савчук публікують матеріали у наукових збірниках «Студії з філології та журналістики. Актуальні проблеми філології та журналістики» (<http://surl.li/lugntq>). Ці студенти були доповідачами на I Міжнародній науковій конференції «Мови й літератури світу в глобалізаційних процесах». На зустрічі гарант ОП зауважила, що на факультеті діє навчально-дослідницька лабораторія української літератури та фольклору та долучення здобувачів до її роботи. На факультеті також діють наукові гуртки (<http://surl.li/mkvikz>), а

саме: «Літературознавчий та методичний гурток «Літературознавчі обрії», де відбувається дослідницька робота здобувачів освітньої програми (<http://surl.li/rmujsjg>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОК, ВК визначається Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/ospxsn>), Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/bgfbot>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/qdiuhf>). Оновлення змісту також відбувається через впровадження в науковий процес нового досвіду, набутого в результаті стажування в університетах Європи. Під час аналізу та під час зустрічі з НПП виявлено, що на кафедрі налагоджена академічна мобільність та міжнародне стажування викладачів. А саме: О. Тиховська під час стажування у Північному університетському центрі (<http://surl.li/attmvr>) вивчала європейську методичку викладання дисциплін літературного циклу, особливості застосування сучасних методик для реалізації РН2, РН3, РН5, РН17 в межах ОК9; О. Кузьма (<http://surl.li/madssl>), Н. Венжинович (<http://surl.li/dgluod>) набували досвіду застосування сучасних освітніх методик і технологій для реалізації РН5, РН6, РН7, РН8, РН17, РН20 в межах ОК5, ОК6, ОК7. Варто зазначити, що результати дослідження НПП опубліковані у фахових науково-методичних виданнях відповідають профілю та змісту конкретних дисциплін, використовуються як доповнення змісту освітніх компонентів, лекцій та сприяють реалізації РН1, РН14, РН15, РН16, РН18, РН19, РН21, РН22, що становлять зміст ОК1-ОК10, ОК14. ЕГ констатовано, що НПП систематично підвищують свою кваліфікацію та беруть участь у семінарах, конференціях, вебінарах, майстер-класах, стажуваннях, запозичений досвід з яких впроваджують у власні дисципліни, оновлюють ОК з урахуванням нових аспектів в нормативно-правовій базі України та її термінології; наукових досягнень і сучасних практик; на основі опрацювання результатів сучасних дисертаційних досліджень, наукової та методичної літератури відповідно до спеціальності; знайомства з досвідом передових учителів; за результатами стажувань і участі в проєктах. На зустрічі з ГОП з'ясовано, що освітні компоненти ОП щороку переглядаються на засіданнях робочих груп, змістове наповнення регулярно оновлюється відповідно до запитів роботодавців, випускників, здобувачів освіти. Затвердження нових навчальних дисциплін узгоджується з науково-методичною комісією, яка діє на філологічному факультеті. Зміст ОК, ВК, ОП оновлюється з урахуванням результатів наукових досліджень НПП, нових досягнень у педагогіці і філології, урахуванням чинних ОП, досвіду українських та закордонних ЗВО, пропозицій та зауважень здобувачів та стейкхолдерів (<http://surl.li/hqffav>). В університеті систематично проводиться опитування здобувачів освіти для з'ясування рівня задоволеності якістю ОП, обговорення яких відбувається на засіданнях кафедри. Результати оприлюднені на сайті та знаходяться у вільному доступі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізацію навчання, викладання та наукової діяльності у межах ЗВО регламентує «Положення про академічну доброчесність ДВНЗ «УжНУ»» (<http://surl.li/mciezjx>) та «Стратегія інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ»» (<http://surl.li/cmjqho>), які визначають інтернаціоналізацію як невід'ємну частину стратегії розвитку університету, на чому наголосила начальниці відділу міжнародних зв'язків Свеженцева О. І. та зазначила, що факультет має підписані угоди про співпрацю з закордонними ЗВО (<http://surl.li/twtbwl>). ЕГ визначила, що навчання, викладання та наукові дослідження в межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО через: участь НПП у міжнародних стажуваннях (Н. Венжинович, В. Папіш, О. Тиховська), здобувачів (А. Кенізі, А. Савчук) у Білостоцькому університеті, Польща, Ниредьгазькому університеті, Угорщина (заплановано проведення «Осінньої філологічної школи 2024, Пряшівському університеті Словачька Республіка). На ОП наявна практика запрошувати гостей лекторів - провідних професорів європейських ЗВО та проводити читання гостьових лекцій для студентів-українців у Ниредьгазькому університеті. У ході зустрічей з НПП, гарантом ОП ЕГ переконалася, що результати міжнародних стажувань знаходять своє відображення у змісті окремих ОК ОП. Поширення власного досвіду роботи, результатів наукових досліджень відбувається шляхом регулярної організації та проведення міжнародних конференцій з закордонними ЗВО, співorganizаторами яких виступають європейські університети-партнери.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Згідно Критерію 4 ЕГ встановила відповідність рівневі В, опираючись на такі висновки: загалом освітня програма відповідає критерію 4 за умови залучення здобувачів освіти до зарубіжної наукової спільноти, зокрема до програм академічної мобільності. ЕГ засвідчує використання широкого спектру форм та методів у процесі реалізації освітнього складника; запровадження в освітньому процесі досвіду, отриманого під час проходження стажувань науково-педагогічними працівниками та в процесі участі в міжнародних проєктах, конференціях, інших наукових заходах. З урахуванням того, що підкритерії 4.1, 4.2 цілком відповідають вимогам, а підкритерії 4.3, 4.4, 4.5 мають повніше відповідати вимогам Критерію 4, ЕГ констатує, що ОП відповідає Критерію 4 за рівнем В. Сильною стороною ОП є імплементація досвіду, отриманого під час проходження стажувань викладачами та в процесі участі в

міжнародних проєктах, конференціях в змістове наповнення ОК і в організацію освітнього процесу в цілому. Створення умов для наукової діяльності в студентів, а саме: участь у конференціях, написання статей та тез.

Недоліки

1. ЕГ вважає слабкою стороною відсутність практики проходження здобувачами освіти закордонних стажувань.

Рекомендації

1. Рекомендуємо активізувати залучення здобувачів освіти до зарубіжної наукової спільноти шляхом участі в програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

ЕГ здійснено ґрунтовний аналіз ОП, РНП, нормативних документів ДВНЗ «УжНУ», які регламентують контрольні заходи та критерії оцінювання, зокрема пункт 8 Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gbfmjd>), Положення про атестацію та екзаменаційну комісію (<http://surl.li/gomgid>). Оцінювання навчальних дисциплін здійснюється на основі Положення про порядок та методику проведення семестрових екзаменів і заліків в УжНУ (<http://surl.li/dbfwkt>). Інформацію про форми контрольних заходів, критеріїв оцінювання результатів навчання та розподіл балів, засоби діагностики результатів навчання (заліки, іспити, модульні контрольні роботи, поточне оцінювання, виконання тестових завдань, захист практик) подано в робочих програмах (<http://surl.li/kbqarf>), де додатково прописано критерії оцінювання модульної контрольної роботи та виду підсумкового контролю. РП навчальних дисциплін укладено відповідно до Методичних рекомендацій з розроблення робочих програм навчальних дисциплін (<http://surl.li/fmqmhu>). Оцінювання результатів навчання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, системності, доступності. Підсумкове оцінювання враховує результати навчання загалом для ОП, і для кожного освітнього компоненту окремо. Підсумковим контролем практик є диференційований залік, що вміщує оцінювання поданих матеріалів практики. Зустріч зі здобувачами освіти I і II курсів денної і заочної форм навчання Русин А.-Б., Більце Г., Куштинець Є.В., Костишак І., Савчук А, Которага М., Симканинець Я., Корпош В., Дердюк С. засвідчила, що форми контролю в межах кожної навчальної дисципліни є зрозумілими, комунікація з викладачами є постійною, процедури проведення контрольних заходів передбачають прозорість і виключають упереджене ставлення. Здобувачам також повідомляють про можливість отримання підсумкової оцінки на основі результатів навчання протягом семестру без складання іспиту та заліку; про види роботи; покликання на курси, за які здобувач може отримати сертифікат та додаткові бали до рейтингу. Під час зустрічі ЗдВО повідомили, що на першій лекції викладач скеровує їх до електронного репозиторію (<http://surl.li/hmrglc>). Також у ході зустрічі з НПП і здобувачами було підтверджено, що впродовж усього періоду навчання ЗдВО може отримати необхідну інформацію на кафедрі, де зберігається навчально-методичне забезпечення усіх ОК на інформаційних стендах. Студенти підтвердили, що важливим джерелом інформації щодо окремих ОК упродовж усього періоду навчання є інтернет-ресурси, де розміщені ОП та робочі програми навчальних дисциплін (<http://surl.li/otaodc>) та в дистанційному навчальному середовищі на платформі Moodle. Інформація про контрольні заходи, критерії оцінювання подається викладачами на першому занятті, що підтверджено під час інтерв'ювання викладачів і здобувачів освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 014. 01 Середня освіта (Українська мова і література) ще не розроблено, відтак форма атестації проводиться відкрито та публічно у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та регулюється Положенням про дипломну роботу (дипломний проєкт) (<http://surl.li/dekurq>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановлено, що правила проведення контрольних заходів чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень. Процедура проведення контрольних заходів регулюється такими документами: Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/ixlzmv>), Положенням про порядок та методiku проведення семестрових екзаменів та залків (<http://surl.li/ewuppg>), Порядком оскарження (апеляції) оцінювання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/bfhtwl>), Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/gqaijd>), Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/fuentp>, <http://surl.li/mbscua>) визначає та регулює процедуру запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Згідно з Положенням у ДВНЗ «УжНУ» діє постійна Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Здобувач подає заяву, де оскаржує виставлену йому оцінку, декан створює апеляційну комісію, до якої входять завідувач кафедри, представники деканату, профспілкового комітету студентів та органів студентського самоврядування. Запобіжні заходи є дієвими, забезпечують прозорість і ефективність проведення контролю, що підтверджено під час онлайн зустрічі з представниками органів самоврядування Ердевдій М., Баран О., Ігнат Х., Місяйло М., Коштура М. ЕГ з'ясовано, що скарги щодо оцінювання здобувачів освіти, відрахування або перескладання розглядаються на рівні деканату або апеляційною комісією, у складі якої є представник студентського самоврядування. Водночас здобувачі освіти за ОП зазначили, що випадків необ'єктивного оцінювання, конфліктних ситуацій під час реалізації ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Колектив університету сприяє дотриманню та популяризації академічної доброчесності з опертям на внутрішні нормативні документи: Етичний кодекс ДВНЗ «Ужгородський університет» (<http://surl.li/dpkjhe>), Положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/khbdhn>). З метою моніторингу дотримання морально-етичних та правових норм було створено Комісію з питань академічної доброчесності та етики, яка популяризує принципи академічної доброчесності. Під час аналізу ЕГ констатовано, що УжНУ співпрацює з проектом «Сприяння академічній доброчесності в Україні» (SAIUP) (<http://surl.li/jiokyt>). Університет також долучався до проекту, започаткованого Американськими радами з міжнародної освіти «Ініціатива академічної доброчесності». У ході зустрічей із фокус-групами з'ясовано, що в межах вищезгаданої співпраці в УжНУ відбуваються тренінги, вебінари, круглі столи. Етичною складовою академічної доброчесності є запобігання академічного плагіату. У ході зустрічей із фокус-групами з'ясовано, що на сторінці Інфо-центру «Академічна доброчесність» представлено договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат», оскільки ОП передбачає перевірку магістерських кваліфікаційних робіт на текстові запозичення в системі Unicheck та Strikeplagiarism.com. Перевірці на плагіат підлягає основна частина наукової роботи. Отримавши довідку, ЗДВО має можливість ознайомитися з результатами перевірки його роботи. Процедура перевірки магістерської кваліфікаційної роботи відбувається перед попереднім передзахистом. Робота, в якій виявлено понад 30% текстових збігів або інших видів порушення академічної доброчесності (фабрикацій, фальсифікацій), до захисту не допускається. Магістерські кваліфікаційні роботи ЗДВО оприлюднені на сайті ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/wndnnh>). Однак на сайті інформація про захист відсутня. Також варто уніфікувати вимоги до написання магістерських кваліфікаційних робіт. Є Положення про дипломні роботи (дипломний проект) (<http://surl.li/agjrip>) та методичні рекомендації (<http://surl.li/imkdcq>). У процесі вивчення ОК1, ОК2, ОК3 здобувачі освіти отримують інформацію від викладачів про важливість дотримання академічної доброчесності, пропонуючи пройти онлайн-курси: «Академічна доброчесність в університеті» (<http://surl.li/azkfqp>) онлайн-курси Prometheus (<http://surl.li/iupmqg>; <http://surl.li/exrxhe>). ЕГ вважає за необхідне зазначити, що зустрічі із науково-педагогічним персоналом та ЗДВО засвідчили наявність у закладі сформованої культури академічної доброчесності як важливого складника внутрішньої системи якості вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У контексті Критерію 5 ЕГ встановила відповідність рівневі В, апелюючи на такі висновки: контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими й зрозумілими, адекватними, своєчасно оприлюдненими на офіційному сайті, в особистому кабінеті здобувача освіти в системі дистанційного навчання Moodle, робочих програмах навчальних дисциплін, У закладі підтримується рівень культури академічної доброчесності: функціонує реальний механізм

виявлення ознак плагіату в наукових та інших (академічних) роботах учасників освітнього процесу на основі використання системи; із правилами і процедурою перевірки здобувачі освіти ознайомлені. На сайті університету надано доступ до онлайн курсів із академічної доброчесності як превентивного засобу протидії академічному плагіату. Сильних сторін не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги. Позитивних практик не виявлено, наявні є нормою і відповідають Критерію 5. Визначені слабкі сторони не є підставою вважати як недолік, а як можливість для вдосконалення ОП. З урахуванням того, що підкритерії 5.1, 5.3 цілком відповідають вимогам, а підкритерії 5.2, 5.4 мають повніше відповідати вимогам Критерію 5, ЕГ констатує, що ОП відповідає Критерію 5 за рівнем В.

Недоліки

1. ЕГ констатовано, що ДВНЗ «УжНУ» керується Положенням про дипломні роботи (дипломний проєкт), датований 13.12.2016 р., варто оновити документ та уніфікувати вимоги до написання кваліфікаційних магістерських робіт. 2. На факультеті не відпрацьований механізм проведення заходів для популяризації академічної доброчесності.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує до початку 2025-2026 н.р. оновити Положенням про дипломні роботи (дипломний проєкт) та уніфікувати вимоги до написання кваліфікаційних магістерських робіт. 2. Рекомендуємо відпрацювати механізм проведення заходів для популяризації академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Установлено, що викладачі, задіяні до реалізації ОП «Українська мова та література», мають відповідну академічну та професійну кваліфікації, що забезпечують досягнення заявлених цілей та ПРН. Навчальний процес за ОП забезпечують 6 докторів наук, професори, 3 кандидати наук. Викладачі обіймають посади відповідно до законодавства України та Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (<http://surl.li/jvlosx>) У встановленому порядку Відділ кадрів УжНУ оголошує конкурс на заміщення вакантних посад та оприлюднює на сайті ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/xqtotg>). НПП систематично працюють над науковою проблематикою, висвітлюючи свої здобутки в статтях та тезах доповідей. Проведені зустрічі та проаналізовані сертифікати й посвідчення дозволяють ЕГ стверджувати, що такі викладачі, як: Кузьма Н.Ю., Тиховська О.М., Шетеля В.І., Хававчак О.А., Товт О.О., Ігнатович О.С. (<http://surl.li/шеeqjg>) було пройдено стажування. Професійний розвиток викладачів регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/sliakl>). Права та обов'язки НПП, контроль та оцінювання діяльності зазначено в Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/wezeyr>). ЕГ було здійснено ґрунтовний аналіз кваліфікації науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОП. Кількість членів групи забезпечення є достатньою, згідно з абз.5 п.2 та абз.2 п.28 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 року у редакції постанови КМУ від 10 травня 2018 року № 347. ЕГ засвідчує повну відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до освітнього процесу за ОП. Підтверджено, що моніторинг професійного рівня викладачів здійснюється шляхом анкетування студентів щодо оцінки рівня задоволення якістю викладання (<http://surl.li/bctvxm>). З'ясовано, що викладання дисциплін здійснюється на високому професійному рівні, у межах ОП створено сприятливі умови для опанування здобувачами освіти необхідних програмних результатів навчання згідно із заявленими в ОП «Українська мова і література».

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору викладачів є чіткими, прозорими, регламентуються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/wezeyr>) та проводяться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра пропонує: звітувати за попередню роботу й прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників університету. До уваги під час здійснення обрання на посаду за конкурсом береться академічна та професійна кваліфікація, наявність стажувань (підвищення кваліфікації), опублікованих праць, у тому числі кількість публікацій у фахових виданнях та виданнях, індексованих базами Web of Science і Scopus, рейтингові показники. Дотримання порядку конкурсного відбору було підтверджено в ході спілкування з адміністрацією, Гарантом, НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ДВНЗ «УжНУ» уклав Меморандум про співпрацю із Закарпатською обласною державною адміністрацією, який передбачає реалізацію спільних проєктів, програм, спрямованих на досягнення цілей, що становлять спільний інтерес у сферах освіти, науки, технологій, інновацій, а також взаємне залучення обох сторін до проведення громадських, соціальних, благодійних, спортивних, культурних заходів, що відбуваються у краї. Під час зустрічі з роботодавцями, з'ясовано, що вони активні учасники профорієнтаційних заходів та заходів іншого рівня, таких як: «День відкритих дверей», «Шевченківські дні». Стейкхолдери також залучені до обговорення ОП, комунікація також відбувається під час педагогічних практик в рамках укладених угод. ЕГ отримала підтвердження залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Українська мова і література». Були проведені гостьові лекції вчителів-практиків (<http://surl.li/vawwbn>) Калинич О., заслужена вчителька України, співавторка підручників з української мови та літератури провела лекцію «Освіта в умовах воєнного стану: виклики та перспективи»; Л. Ходанич поділилася своїм педагогічним досвідом, виокремила специфіку НУШ, проаналізувала підручники з української літератури

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» регулює підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників. Основними формами професійного розвитку викладачів, які викладають на ОП, є навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування за індивідуальною програмою тощо. ЕГ переконалася, що впродовж останніх років викладачі ОП проходили стажування в ЗВО України і за її межами. УжНУ стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом створення рейтингування викладачів за об'єктивними показниками науково-педагогічних досягнень відповідно до розробленого Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/uhrcyt>). ЕГ встановила, що визначено порядок та умови преміювання працівників згідно розпорядження №38-Р від 18.02.2021 «Про преміювання авторів та авторських колективів» (<http://surl.li/ckbaxd>), під час зустрічі було підтверджено, що Венжинович Н.Ф. та Тиховська О.М. отримали доплату за публікаційну активність.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У контексті Критерію 6 ЕГ встановила відповідність рівневі В, апелюючи на такі висновки: викладачі, які залучені до реалізації ОП відповідають академічній та професійній кваліфікації з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством. Процедура конкурсного відбору викладачів є прозорою, недискримінаційною, що дає можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. Університет стимулює професійний розвиток НПП шляхом рейтингу університету та преміювання за публікаційну активність. ДВНЗ «УжНУ» є наявна практика залучення стейкхолдерів до обговорення покращення якості ОП. Водночас, активізація залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців на умовах трудових відносин посилила б практичні можливості професійного зростання випускників ОП. ЕГ констатує, що ОП відповідає Критерію 6 за рівнем В. Науково-педагогічний склад, задіяний у викладанні освітніх компонентів ОП, є потужним і професійним. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і надають змогу забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП. ДВНЗ «УжНУ» сприяє професійному розвитку викладачів через діяльність програм підвищення кваліфікації. ЗВО уклав Меморандум про співпрацю із Закарпатською обласною державною адміністрацією, який передбачає реалізацію профорієнтаційної складової. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення викладачів.

Недоліки

1. Поодинокі практики залучення професіоналів-практиків та експертів з галузі в якості голів екзаменаційних комісій. 2. Поодинокі практики залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових відносин..

Рекомендації

1. Рекомендуємо більш активно залучати професіоналів-практиків та експертів з галузі в якості голів екзаменаційних комісій. 2. Залучати професіоналів-практиків до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових відносин, не обмежуватися віртуальним спілкуванням.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Огляд МТБ університету, відгуки НПП та здобувачів освіти вказують на те, що ОП мають всі необхідні матеріально-технічні ресурси для здійснення успішного навчального процесу: навчальні приміщення, мультимедійне обладнання, комп'ютери для навчання, бібліотека, читальні зали, електронна бібліотека. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Навчальні аудиторії обладнані необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до Інтернету. Відповідна оснащеність навчальних аудиторій та наявність різноманітних технічних ресурсів підтверджує формування ПРН, наприклад, РН2 (Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.) На сайті ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/wngylm>) розміщено навчальні програми всіх дисциплін, методичні посібники та рекомендації (розроблені відповідно до ОК і ВК), інформація про рекомендовані курси неформальної освіти, а також матеріали, що висвітлюють навчальну, наукову та виховну діяльність університету. Тут також доступні контакти адміністративних підрозділів та навчально-методичні посібники (<http://surl.li/pvhltz>). ЗдВО мають доступ до електронних каталогів наукової бібліотеки УжНУ та електронного репозитарію (<http://surl.li/fjumyb>), де зібрані навчально-методичні матеріали, наукові статті та монографії викладачів, підготовлені в межах ОП. Навчання ЗдВО за даною ОП відбувається в онлайн форматі (відповідно до наказу ректора університету № 321/01-04 «Про організацію освітнього процесу у I семестрі 2024-2025 н.р.») з використанням онлайн середовища Moodle. Під час резервної зустрічі членам ЕГ було продемонстровано наповнення курсу ОК 8 на онлайн платформі, також НПП працівники зазначили, що використовують додаткові платформи, такі як GoogleForms, сайт ДискКурс (<http://surl.li/jzuzss>) тощо. Також освітній процес для ЗдВО відбувається в обладнаних аудиторіях 429, 420, 417, 414 (429, 420 є ноутбук, проектор, екран). У головному корпусі ДВНЗ «УжНУ» розташовані музей-колекція Олени Рудловчак та бібліотека Василя Німчука, до яких студенти мають безпосередній доступ

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У ході інтерв'ювання було підтверджено, що потреби ЗдВО та НПП задовольняються наявною соціальною інфраструктурою. НМЗ відповідно до ОП і навчального плану зі спеціальності здійснюється кафедрою української мови і української літератури, де розміщено силабуси, робочі програми навчальних дисциплін, програми практик (<http://surl.li/pinjqe>). ЕГ під час фокус-груп зі здобувачами освіти та НПП мала змогу переконатися, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. У навчальному корпусі є безоплатний доступ до Wi-Fi, який є не завжди стабільним. Також університет забезпечує можливість перевірки кваліфікаційних робіт, наукових тез, статей на антиплагіат за допомогою системи Unicheck (<https://unicheck.com/uk-ua>).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я ЗдВО ДВНЗ «УжНУ» гарантує низка нормативних документів (<http://surl.li/jlyavo>), які забезпечують адекватні матеріально-технічні та санітарні умови для навчання та комфортне проживання й відпочинок студентів, дотримуючись відповідних норм навіть у випадку карантину або воєнного стану. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що у випадку оголошення повітряної тривоги викладачі зупиняють заняття, просять студентів пройти в безпечне місце. Під час огляду МТБ для членів ЕГ було продемонстровано наявність вказівних знаків, що ведуть до бомбосховища та наявність протипожежних засобів безпеки. У ДВНЗ «УжНУ» створений Відділ соціально-психологічної служби (<http://surl.li/nzkmxb>), який надає здобувачам психологічну допомогу безкоштовно та абсолютно анонімно. ЗдВО мають змогу відвідувати університетський басейн, спортивні майданчики, спортивні секції, спортивну базу «Плішка» (<http://surl.li/ughpcy>). Під час бесіди ЗдВО та представники студентського самоврядування університету підтвердили, що під час прийняття рішень щодо організації освітнього середовища саме потреби та інтереси студентів є вирішальним чинником, що береться до уваги. Під час онлайн-екскурсії та обговорень зі здобувачами освіти, ЕГ переконалась, що середовище навчання для студентів є безпечним для їхнього здоров'я і враховує їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

У ДВНЗ «УжНУ» розроблені положення, які визначають механізм консультативної, освітньої, організаційної, інформаційної та соціальної підтримки здобувачів: Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/hksvsy>), Положення про порядок призначення і виплати стипендій (<http://surl.li/kgsbla>), які розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. Під час бесіди ЗдВО ОП підтвердили, що активно комунікують з НПП щодо організаційних питань під час особистих і колективних зустрічей, листуванням через корпоративну пошту. Учасники освітнього процесу зазначили, що отримують інформаційну підтримку через сайт факультету (<http://surl.li/oluogk>), сайт кафедри української літератури (<http://surl.li/prxzovn>), сайт кафедри української мови (<http://surl.li/bdqhey>), дошку оголошень та офіційні сторінки кафедр та факультету в соцмережах. Освітня підтримка ЗдВО здійснюється різними структурними підрозділами, а саме: Відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (<http://surl.li/jceskr>), Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/njmtkt>), Профкомом студентів (<http://surl.li/lmdnfk>), Центром гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (<http://surl.li/ytvfax>), Центром гендерної освіти (<http://surl.li/mmhpr>), Центром кар'єри (<http://surl.li/baktj>). Варто зазначити, що сторінки Центру гендерної освіти та Центру кар'єри оформлені не в повному обсязі (сторінка Центру ГО порожня, а положення про центр не містить підписів відповідних осіб). Важливою ланкою консультативної та соціальної підтримки ЗдВО є органи студентського самоврядування (<http://surl.li/bbmszy>). Запити та пропозиції здобувачів студентська рада опрацьовує та пропонує на розгляд ректорату, деканату, профспілкового комітету студентів та НТСА. У такий спосіб здобувачі можуть впливати на удосконалення системи навчання та виховання у ЗВО. Консультативну та соціальну підтримку здобувачі отримують із боку заступників декана. Здобувачі залучаються до анонімного анкетування для виявлення проблемних чи суперечливих питань, для покращення якості ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами регламентуються наказом №424/01-04 від 31.05.2018 р. керівництвом ДВНЗ «УжНУ», яким затверджено Порядок супроводу осіб з інвалідністю, а також визначено відповідальних осіб за виконання даного порядку супроводу (<http://surl.li/cnbnbx>). Під час ознайомлення з МТБ члени ЕГ мали змогу переконатися в створені необхідних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами – навчальні корпуси та гуртожитки обладнані пандусами, кнопками виклику, працюють ліфти. В «Правила прийому до ДВНЗ “УжНУ” у 2024 році» (<http://surl.li/irphvb>) зазначено, що в разі подання документів на участь у вступних випробуваннях особами з особливими освітніми потребами ДВНЗ «УжНУ» забезпечує відповідні умови для проходження ними творчих конкурсів, співбесід, фахових іспитів та вступних іспитів для іноземців.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політику й процедури вирішення конфліктних ситуацій в ДВНЗ «УжНУ» визначають такі документи: Статут (<http://surl.li/cnscuc>); Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/tuohva>), Положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/oruvyy>); Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/bfqugd>). У ДВНЗ «УжНУ» створено Центр гендерної освіти (<http://surl.li/zpkwvl>). Водночас ЕГ зазначає, що Гендерний план та Положення про Центр гендерної освіти при УжНУ (<http://surl.li/zmqzfq>) оформлені не в повному обсязі (відсутні підписи відповідних посадових осіб). В ЗВО діють Антикорупційні програми (<http://surl.li/bonyas>), спрямовані на запобігання та боротьбу з корупцією. У програмах викладені норми професійної етики для викладачів, визначені антикорупційні заходи, правила їх виконання, а також умови нагляду, контролю та моніторингу за дотриманням програми. Крім того, в університеті створено електронну та фізичну «скриньку довіри» (stop.korupcii.uzhnu@gmail.com) для спрощення зв'язку між абітурієнтами, студентами та керівництвом закладу. Під час зустрічей зі ЗдВО та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що студенти ознайомлені з алгоритмом дій під час виникнення конфліктних ситуацій, але також зазначили, що таких ситуацій не виникало на даній ОП. Освітня політика ДВНЗ «УжНУ» сприяє врегулюванню конфліктних ситуацій (включно із ситуаціями, пов'язаними із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), тому випадки сексуальних домагань, дискримінації та корупції відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Матеріальні ресурси та освітнє середовище загалом відповідають вимогам визначеного критерію, а вищезазначені недоліки (нестабільне Інтернет-покриття, розміщення факультету в приміщеннях різних корпусів, необхідність удосконалення інклюзивної інфраструктури) не є суттєвими й не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання за ОП, що акредитується. Сильних сторін не зафіксовано, оскільки освітня програма за Критерієм 7 не має особливих характеристик, що надавали б їй перевагу (фінансове та матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу є достатнім для досягнення цілей та очікуваних ПРН; створено безпечне освітнє середовище для всіх учасників, надається соціальна та психологічна підтримка здобувачам освіти й педагогічним працівникам; впроваджено механізми запобігання хабарництву, сексуальним домаганням, дискримінації та корупції; функціонує сучасна бібліотека з безоплатним доступом викладачів та студентів до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання та викладацької діяльності). Позитивною практикою є інклюзивна політика закладу, що сприяє створенню умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, зокрема тих, що мають обмеження у пересуванні чи належать до обдарованих. Варто відзначити постійний розвиток та вдосконалення матеріально-технічної бази, що забезпечує відповідний рівень фахової підготовки здобувачів освіти.

Недоліки

ЕГ не було виявлено значних недоліків за критерієм 7. Проте ЕГ звернула увагу на те, що не було виправлено зауваження попередньої акредитації, а саме Гендерний план та Положення про Центр гендерної освіти при ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/zmqzfq>) оформлено не в повному обсязі (відсутні підписи відповідних посадових осіб). Сторінка на сайті Центру гендерної освіти порожня, зокрема відсутня інформація про діяльність. Також в навчальному корпусі наявне дещо нестабільне wi-fi-покриття.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує до початку 2025-2026 н.р. привести в норму план та положення про Центр гендерної освіти, також оновити сторінку Центру гендерної освіти та наповнити її актуальною інформацією. 2. За можливості, рекомендуємо вдосконалити якість wi-fi-покриття в навчальному корпусі. 3. За можливості, рекомендуємо вдосконалити пандус біля входу в головний корпус, а саме додати поручні для безпечнішого використання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регулює Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/qvjmm>). Розробники ОПП, НПП, стейкхолдери та представники органів студентського самоврядування зазначили, що моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється під час засідань робочої групи (до яких періодично залучаються педагоги-практики, стейкхолдери, здобувачі вищої освіти), засідань кафедри української літератури, кафедри української мови та групою забезпечення. Всі протоколи засідань оприлюднено на сайті кафедри української літератури (<http://surl.li/glbhee>). Перегляд ОП також обумовлений необхідністю відстеження та прогнозування розвитку відповідної галузі та її актуальності для суспільства. Згідно з положенням ДВНЗ «УжНУ», ОП обов'язково повинні бути опубліковані на офіційному вебсайті закладу, що сприяє відкритості та доступності інформації для громадськості. Також на сайті оприлюднено рецензії на ОП (<http://surl.li/jahxcg>), що дає можливість відстежити, чи враховуються зауваження та пропозиції стейкхолдерів. У процесі роботи ЕГ було з'ясовано, що розробка ОП здійснювалась проектною групою, в процесі обговорень були враховані пропозиції зацікавлених сторін, про що наголосили як студенти, так і роботодавці. Для покращення ОП також проводяться анкетування серед ЗдВО, випускників ОП та стейкхолдерів, з результатами анкетування можна ознайомитися на сайті (<http://surl.li/rgpakh>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/gxgltr>), а саме п. 2.1 (залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості освітніх послуг;), ЗдВО долучені до перегляду ОП. Здобувачі беруть участь в обговоренні ОП на засіданнях робочої групи, вони висловлюють свої зауваження та побажання щодо якості освітніх послуг також під час щорічного опитування (<http://surl.li/gpfrqy>). Під час бесід ЗдВО та представники студентського самоврядування підтвердили, що їхні пропозиції та побажання розглядаються та враховуються. Членом робочої групи обов'язково є представник від ЗдВО. Під час перегляду ОП було враховано пропозиції студентів, а саме ввести ОК, зорієнтований на вивчення пригидницької, фентезійної прози та фольклору, так з'явився ОК 9, а також бажання здобувачів вивчати інноваційні процеси в українській лексиці (було введено ОК 10) - протокол №12 від 28.11.2023 (<http://surl.li/xmramx>) здобувачка 2 курсу запропонувала ввести ОК з психології та педагогіки, спрямовані на формування досвідченого педагога (було введено ОК1 та ОК2), протокол №14 від 20.12.2023 (<http://surl.li/kjdbxh>). Студентський парламент та Профспілкова організація студентів, які функціонують на основі Закону «Про вищу освіту» (стаття 40), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/gxgltr>), Положення про студентське самоврядування Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/ezvyhq>), активно беруть участь в обговоренні ОП та вносять свої пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, забезпечення якості навчання та організації дозвілля.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічей з НПП та роботодавцями ЕГ мала змогу переконатися, що в ЗВО відбувається співпраця й залучення роботодавців до періодичного перегляду освітньої програми, протоколи робочих груп та протоколи засідань кафедр підтверджують надану інформацію (<http://surl.li/iehozh>). Під час розроблення ОП було враховано думку роботодавців, а саме: введено ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням», введено до каталогу вибіркових дисциплін ВК «Українсько-угорські літературні взаємини» (Протокол №14 від 20.12.2023) (<http://surl.li/lsowhk>), запропоновано розмежувати практики в різних закладах освіти, збільшити обсяг педагогічної практики в ЗЗСО до 9 кредитів, чітко окреслити завдання та послідовність цих практик задля підготовки компетентного педагога; активніше залучати до викладання методичних дисциплін вчителів-практиків (Протокол №15 від 29.01.2024) (<http://surl.li/aimfaz>). Під час зустрічі роботодавці наголосили на партнерському характері співпраці з робочою групою та гарантом ОП, вони також зазначили, що усно та письмово висловлюють відгуки та рекомендації щодо вдосконалення ОП. Під час інтерв'ювання представники роботодавців зазначили, що План взаємодії зі стейкхолдерами ОП «Українська мова і література» відсутній, що потребує оприлюднення на сайті кафедри.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У межах ДВНЗ «УжНУ» створено ГО «Асоціація випускників УжНУ», яка зорієнтована на співпрацю з випускниками різних ОП. Важливою платформою для комунікації та взаємодії з випускниками є сайти ДВНЗ «УжНУ»: Інфоцентр, Медіацентр, а також соціальні мережі. Під час онлайн зустрічей ЕГ було з'ясовано, що випускники ОП працевлаштовані за фахом в державних та приватних ЗО. Випускники наголошували на взаємодії з

ДВНЗ «УжНУ» через соціальні мережі, вайбер та телеграм групи та безпосередньо через особисте спілкування. На рівні кафедр створено також вайбер-групу «Випускники спеціальності 014 СО», яка допомагає викладачам взаємодіяти із випускниками. На сторінці кафедри української літератури опубліковано портфоліо випускників ОП, із зазначенням місця їхнього працевлаштування (<http://surl.li/sbnoes>). Структурний підрозділ Відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу проводить опитування для випускників щодо якості наданих ним освітніх послуг (<http://surl.li/rteahq>), результати опитування оприлюднено на сайті (<http://surl.li/gsnqnb>). В ЗВО функціонує Центр кар'єри <http://surl.li/baktj>, який формує бізнес середовище для підтримки активного вибору й планує професійну кар'єру студентів і випускників, надає допомогу у працевлаштуванні, в реалізації власних проєктів. ЕГ зазначає, що під час інтерв'ювання зі ЗДВО та випускниками ЗВО зазначили, що вони не обізнані з діяльністю центру. Слід зазначити, що інформація на сайті центру кар'єри (<http://surl.li/xbkggm>) застаріла (2016 р.), актуальна інформація відсутня.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Внутрішнє забезпечення якості ОП у ЗВО регламентує Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/gxgltr>). У ході зустрічей із допоміжними структурними підрозділами та науково-педагогічним персоналом було встановлено, що в закладі ефективно працюють навчальний відділ, відділ моніторингу якості освіти, а також підрозділи методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (<http://surl.li/zqwvdw>). Активна взаємодія на рівні кафедр, деканату, вченої ради факультету, ректорату, Вченої ради університету та усіх відділів навчальної частини дозволяє вчасно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП проходила акредитацію в 2023 р. Її результат – умовна (відкладена) акредитація. Під час зустрічі ЕГ з гарантом було з'ясовано, що зауваження та пропозиції, отримані під час попередньої акредитації, майже всі були враховані при оновленні та вдосконаленні поточної ОП (залишилися неопрацьованими технічні питання, як-от: підписи й печатки на титульних сторінках окремих документів, що оприлюднені на офіційному сайті ЗВО). Зокрема, внесено зміни до структури ОП, введено нові дисципліни (Психологія освітньої діяльності, Педагогіка сучасної школи, Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті, Іноземна мова за професійним спрямуванням), в ОП передбачена психолого-педагогічна підготовка здобувачів. Окремі теми в ОК «Психологія освітньої діяльності» та «Педагогіка сучасної школи» зорієнтовані на набуття майбутніми вчителями української мови і літератури інклюзивної компетентності, врівноважено предметну підготовку з української мови та української літератури – введено 4 дисципліни (три з них нові): дві мовознавчі і дві літературознавчі, розмежовано педагогічні практики та бази практик відповідно до кваліфікації, яка присвоюється, введено обов'язкові ОК методичного спрямування, перевірено наповненість робочих програм, в ОП введено ОК «Комп'ютерно-інформаційні технології в освіті», що передбачає формування в здобувачів інформаційно-цифрової компетентності, також введено дві авторські навчальні дисципліни, які зумовлюють унікальність програми та сильні сторони («Вивчення українського фольклору, міфології та фентезійної прози в ЗЗСО», «Інноваційні процеси у сфері української лексики в сучасній академічній та шкільній освіті»), переглянуто актуальність ЗК, ФК, ПРН для реалізації мети ОП, переглянуто кваліфікацію та придатність випускників до працевлаштування, переглянуто програму фахового вступного випробування відповідно до предметної області спеціальності, введено питання із методики навчання укр. мови і літ., теми магістерських робіт зорієнтовані на галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, посилено наукову роботу: здобувачі апробували теми магістерських робіт на конференціях, опублікували і публікують статті за темою магістерських робіт та проблематику спецкурсів, покращено міжнародну мобільність здобувачів і викладачів (гостьові лекції читали О. Тиховська (в Ніредьгазькому університеті, Угорщина, 19-20 квітня 2024), В. Баньої (в Загребському ун-ті, Хорватія)), збільшено кількість публікацій викладачів в індексованих виданнях Scopus і Web of Science, проведено аналіз публікаційної активності здобувачів вищої освіти, викладачі стимулювали їх до написання наукових статей, які відображають результати вивчення окремих ОК чи ВК, дотичних і не дотичних до теми магістерської роботи, доповнено каталог вибіркових дисциплін новими курсами.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЗВО зацікавлений у постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою, тому в закладі сформовано культуру якості, яка регламентована положеннями про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (<http://surl.li/gxgltr>), Положенням про акредитацію ОП (<http://surl.li/blxete>), Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП (<http://surl.li/derdyn>), Положенням про академічну доброчесність в УжНУ

(<http://surl.li/mdcseq>). В університеті запроваджено комплексний моніторинг якості освітньої діяльності та якості підготовки фахівців. До процедури внутрішнього забезпечення якості ОП залучені учасники академічної спільноти. Зміст ОП обговорювався на засіданнях кафедри української мови та кафедри української літератури, інших кафедр, які забезпечують реалізацію ОП. Питання змісту ОП порушувалися і в процесі спілкування з науково-педагогічною спільнотою України та центрами україністики за кордоном (Угорщина, Румунія, Польща, Словаччина, Чехія, Хорватія та ін). В ЗВО проводяться лекції з залученням зовнішніх колег, а саме: лекції-зустрічі: Міхаель Мозер (<http://surl.li/nohbwg>), Дорота Рембішевська (<http://surl.li/gpblvr>), Катерина Горденська (<http://surl.li/qmhgbj>), Андрій Даниленко (<http://surl.li/yiwgrw>). Під час фокус-груп ЕГ переконалася, що всіма учасниками освітнього процесу позитивно сприймається політика та процедури забезпечення якості у закладі освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз сайту та проведення фокус-груп показали відповідність освітньої програми Критерію 8. Відзначено зміни, які враховують вимоги сучасного ринку праці та інтеграцію в європейський освітній простір, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Основну роль в оцінці цієї освітньої програми за Критерієм 8 відіграли підкритерії 8.1, 8.5, 8.6 та 8.7, які повністю відповідають встановленим вимогам. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, функціонує ефективна система забезпечення якості, яка оперативно реагує на виявлені недоліки. Під час перегляду освітньої програми враховуються результати зовнішнього забезпечення якості, включно із зауваженнями та пропозиціями, зробленими під час попередніх акредитацій. У закладі сформовано культуру якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та супутньої діяльності. Водночас за підкритеріями 8.2, 8.3 та 8.4 програма демонструє лише часткову відповідність. Таким чином, не виявивши зразкових практик за Критерієм 8, експертна група оцінила рівень відповідності освітньої програми як «В». Сильних сторін не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм 8 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги. В ЗВО наявна багаторівнева система моніторингу ВСЗЯО, що забезпечує системну співпрацю, зорієнтовану на розгляд та обговорення пропозицій роботодавців у ході вдосконалення та оновлення навчальних програм. Важливим елементом цього процесу є активна роль студентської автономії, зокрема органів студентського самоврядування (Студентський парламент та Профспілкова організація студентів), які активно беруть участь в обговоренні ОП та вносять свої пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу. Ефективні системи реагування на пропозиції стейкхолдерів, а також врахування зауважень і рекомендацій студентів та результатів попередніх акредитаційних експертиз. Наявна реальна та підтверджена співпраця з роботодавцями. Система ВСЗЯО у ЗВО вчасно реагує на виявлені недоліки в ОП, а також бере до уваги досвід та зауваження попередньої акредитації.

Недоліки

1. ЕГ встановлено, що на сайті Студентської ради (<http://surl.li/uvpnta>) відсутня інформація про діяльність студентського самоврядування. 2. Під час зустрічі представники роботодавців зазначили, що План взаємодії зі стейкхолдерами ОП «Українська мова і література» відсутній. 3. ЕГ встановлено, що здобувачі освіти та випускники ЗВО не обізнані з діяльністю Центру кар'єри, інформація на сайті центру кар'єри (<http://surl.li/xbkggm>) застаріла (2016р.), актуальна інформація відсутня.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 н. р. рекомендуємо доповнити сторінку Студентської ради. 2. Рекомендуємо до початку 2025-2026 н. р. укласти План взаємодії зі стейкхолдерами ОП «Українська мова і література та розмістити його на сторінці кафедри. 3. Рекомендуємо до початку 2025-2026 н.р. оновити та поповнити сайт центру кар'єри. 4. ЕГ рекомендує адміністрації ЗВО до початку 2025/2026 н.р. провести повний аудит наявної нормативної документації щодо забезпечення якості, зокрема положень, інструкцій та регламентів, з метою виявлення застарілих документів та їх оновлення, враховуючи сучасні стандарти та вимоги Міністерства освіти і науки України та європейських стандартів ENQA. 5. Рекомендуємо також менеджменту ЗВО запровадити циклічний процес внутрішнього аудиту з метою оцінки ефективності системи забезпечення якості (щорічні або піврічні перевірки основних показників якості).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ході проведення акредитаційної експертизи, аналізу сайту та з фокус-груп виявлено, що учасники освітнього процесу мають глибоке розуміння своїх прав та дотримуються обов'язків. Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, сформульовані чітко, доступно та зрозуміло. Основні документи, які визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу, включають: Статут ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/bbfks>), Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/uvcv>), Правила внутрішнього розпорядку «<http://surl.li/balur>», Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/baefb>), Положення про академічну доброчесність в УжНУ (<http://surl.li/baiem>), Положенням про студентське самоврядування в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/lcahn>). Усі нормативні документи є у вільному доступі на сайті ДВНЗ «УжНУ», де з ними можуть ознайомитися всі учасники освітнього процесу (<http://surl.li/rrmzhe>). Результати інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування, викладацького корпусу та інших структурних підрозділів свідчать про те, що всі учасники освітнього процесу добре ознайомлені з правами та обов'язками.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ встановлено, що проєкт ОП «Українська мова і література» оприлюднено на офіційному сайті УжНУ (<http://surl.li/rdzjse>) перед її затвердженням, у документі зазначено контактну інформацію для надання відгуків і пропозицій від усіх зацікавлених сторін на адресу гаранта. Проєкт освітньої програми розміщено на сайті навчальної частини (<http://surl.li/tidfml>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що чинна нормативна база у вигляді положень детально висвітлює всі аспекти освітнього процесу. Обізнаність здобувачів щодо нормативних документів, які регулюють освітню діяльність за цією освітньою програмою, підтверджує ефективність інформування. У закладі активно використовуються сучасні засоби електронної комунікації, що сприяє залученню здобувачів і зацікавлених стейкхолдерів до неформального обміну інформацією про освітню програму та взаємодії в межах університету, факультету та кафедри. Обсяг інформації про програму є достатнім як для здобувачів, так і для потенційних абітурієнтів. На сайті філологічного факультету (<http://surl.li/ihznhq>) розміщена актуальна та достовірна інформація про освітню програму, яка є відкритою для всіх стейкхолдерів. Силабуси дисциплін з ОП розміщені на сторінці філологічного факультету (<http://surl.li/mmhob>) в рубриці Інфоцентр, де зібрані необхідні матеріали стосовно ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Точна, достовірна та своєчасна інформація стосовно ОП та організації освітнього процесу надається через офіційний вебсайт закладу вищої освіти. Сайт вирізняється зручністю в користуванні та привабливим візуальним оформленням. Прозорість і публічність діяльності ДВНЗ «УжНУ» є достатньою для формування необхідного рівня довіри всіх стейкхолдерів, проте на сайті Центру Гендерної освіти, Центру кар'єри та студентського самоврядування відсутня інформація про діяльність. Підкритерій 9.1, 9.3 відповідають вимогам оцінювання повністю, 9.2 - частково. Однак, вказані недоліки не є суттєвими й можуть бути усунені у короткий термін ОП. ЕГ дійшла висновку, що рівень відповідності ОП за критерієм 9 – В. Сильних сторін за Критерієм 9 не зафіксовано. Позитивних практик не виявлено, наявні практики є нормою і відповідають Критерію 9, адже документи, що регулюють освітній процес за ОП, оприлюднено на сайті закладу освіти у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів (згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 30)). У закладі визначено чіткі й зрозумілі правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

ЕГ не було виявлено значних недоліків за критерієм щодо прозорості та публічності. Проте ЕГ звернула увагу на те, що на сторінках Центру Гендерної освіти, Центру кар'єри та студентського самоврядування відсутня інформація про діяльність.

Рекомендації

Рекомендуємо до початку 2025-2026 н.р. оновити та поповнити сайти Студентської ради, Центру гендерної освіти, центру кар'єри.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант ОП та представники ЗВО освіти відповідально поставилися до організації онлайн візиту ЕГ, забезпечивши чітке дотримання програми. На кожен зустріч було запрошено достатню кількість представників відповідних груп стейкхолдерів. Зустрічі були закритими, з керівництвом не виникло жодних конфліктів щодо присутності сторонніх осіб на зустрічі. Гарант та керівництво філологічного факультету поводити себе коректно, надавали всю необхідну інформацію і всі необхідні документальні підтвердження. Всі учасники зустрічей підтримували конструктивний діалог, атмосфера панувала доброзичлива. Представники ЗВО виявили готовність до позитивних змін, швидко реагували на висловлені зауваження та запитання. Загалом академічна спільнота, причетна до реалізації ОП, а також зовнішні стейкхолдери, справили враження єдиної команди, яка відчуває спільну відповідальність за якість освітнього процесу. Загальне враження від візиту та загалом від освітнього процесу, налагодженого на філологічному факультеті, склалося позитивне.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	ofqu4p2v1dwL8xviRDYfBZuHU9q8HpMES7iCGjbAY8=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Похилюк Олена Миколаївна

Члени експертної групи

Паламар Світлана Павлівна

Поп Анна Вікторівна